

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΑΙΑΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Ε'.
ΑΡΙΘΜ. 11 (107).

Συνδρομή, αρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου έκαστου έτους, κείμενος μόνον και προπληρωτικά: Ημισιακού φράγκ. χρ. 10 ή μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Ε'.
τῆ 1/13. Ιουνίου 1889.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΕΦΦΕΛ.

Τό πλείστον ενδιαφέρον και την μερίστην περιέργειαν πάντων των άπειραριθμών επισκεπτών τῆς ἐν Παρισίοις παγκοσμίου ἐκθέσεως προσελκύει αναμφιβόλως ὁ ὑπό τοῦ γάλλου ἀρχιμηχανικοῦ Ἐφφέλ σχεδιασθεὶς σιδηροῦς πύργος, οὐχί βεβαίως ἕνεκα τῆς καλλονῆς αὐτοῦ ὑπὸ ἀρχιτεκτονικὴν ἐποψιν, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ θαυμασίου ὕψους καὶ τῆς στερεότητός του. Ὁ ἀρχιμηχανικὸς Ἐφφέλ (Eiffel), οὗ τὴν εἰκόνα δημοσιεύομεν ἐνταῦθα, ἐγεννήθη τὸ 1832 ἐν Dijon, εἶνε δὲ μαθητῆς τῆς κεντρικῆς σχολῆς (Ecole centrale) καὶ ἀξιωματικὸς τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς. Τὴν φήμην αὐτοῦ εἶχεν ἤδη στερεώσῃ πρὸ πολλοῦ διὰ τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς πολλὰ ἄλλα μεγαλοπρεπῆ ἔργα τῆς μηχανικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς λ. χ. τὰς γεφύρας ἐν Bordeaux καὶ Szegedin καὶ τὸ κολοσσιαῖον ὑδραγωγεῖον τοῦ Garabit· ἀλλὰ τὴν παγκόσμιον δόξαν, ἧς ἀπολαύει σήμερον, ἐκτήσατο διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ γιγαντιαίου σιδηροτεύκτου πύργου, μεθ' οὗ συνδεδῆη ἀδιασπᾶστος τὸ ὄνομά του. Τὸ ὑψηλότερον τοῦτο ἀρχιτεκτονικὸν μνημεῖον τῆς ὑψηλίου, ὅπερ ἔχει ὕψος 300 μέτρων, καίπερ ἀπ' ἀρχῆς τῶν θεμελίων αὐτοῦ πολεμηθέν, κατεσκευάσθη ἤδη ἐν τῷ ἐνδὲς ἔτους ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ, οὗ τὸ ὄνομα διακινῶνται, καὶ τῆς συνεργασίας τοῦ ἀρχιτέκτονος Sauvestre. Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν (σελ. 169) παρέχει τὴν

γενικὴν ἀποψιν τοῦ γιγαντιαίου τούτου ἔργου τῆς μηχανικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, ὅπερ κατὰ τὴν βᾶσιν αὐτοῦ καλύπτει ἐπιφάνειαν μείζονα τῶν ἑκατὸν πλῆθρων καὶ ἐν αἰθρίῳ καιρῷ εἶνε ὄρατὸν ἐκ τῶν πέριξ μέχρις ἀποστάσεως 60 χιλιομέτρων. Μετὰ τὸ κάτω μέρος του στηρίζεται ὁ πύργος ἐπὶ τεσσάρων κτιστῶν βάθρων ἑξαισίου ὄγκου, ἅτινα συνευόμενα διὰ στερεοῦ τείχους, ἔχοντος πάχος ἐνὸς μέτρου, ἀποτελοῦσι τὰ θεμέλια τοῦ κολοσσοῦ. Ἐπὶ τῶν θεμελίων τούτων ὑψοῦνται τέσσαρες σιδηροὶ δικτυωτοὶ στῦλοι, τῶν ὁποίων ἡ μὲν ἀπόστασις ἀπὸ ἀξονος εἰς ἀξονα εἶναι 100 μέτρων ἢ δὲ κλίσις

ἐλαττοῦται βαθμηδὸν πρὸς τὰ ἄνω, μέχρις οὗ οἱ τέσσαρες στῦλοι, εἰς ὕψος 185 μέτρων, γίνονται παράλληλοι καὶ ἀνυψοῦνται καθέτως ἐπὶ τῆς βάσεως. Εἰς ὕψος 60 μέτρων ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, κατὰ τὸ ὅποιον ὕψος ἢ ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις τῶν κυκλιδωτῶν στύλων εἶνε μόλις 42 μέτρων, ἀρχονται τὰ πρῶτα ὀριζόντια σιδηρὰ διαζώματα, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ πρῶτον πᾶτωμα, ἔχον ἑκτασιν 2400 τετραγωνικῶν μέτρων. Ἐν τῇ πρώτῃ ταύτῃ ὀροφῇ ὑπάρχουσι τέσσαρες εὐρυχωρόταται αἰθούσαι, χωροῦσαι ἐν συνόλῳ περὶ τοὺς 2000 ἀνθρώπους καὶ ἠῶτρεπισμένοι ὡς ξενῶνες καὶ καφενεῖα. Ἡ δευτέρα ὀροφῆ, εἰς ὕψος 115 μέτρων ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, ἔχει ἑκτασιν 1400 τετραγωνικῶν μέτρων, περιβάλλεται

Ο ΑΡΧΙΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΦΦΕΛ.

δὲ ὑπὸ στοᾶς 150 μέτρων μήκους καὶ 2,6 μ. πλάτους, καὶ εἶναι προωρισμένη δι' ἐπιστημονικοῦ σκοποῦς (φυσικὰ πειράματα καὶ μετεωρολογικὰ παρατηρήσεις). Ὁ στέφον τὸν πύργον ὕψους 250 τετραγωνικῶν μέτρων, ἀπὸ δὲ τοῦ αἰθερίου ἐκείνου ὕψους ἡ θεὰ ὀλοκλήρου τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν περιχώρων μέχρις ἀπεράντων ἀποστάσεων εἶνε ὅτι μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐξαισιον. Αἱ πρὸς κατασκευὴν τοῦ πύργου δαπάναι ὑπολογίζονται ἐν συνόλῳ εἰς 5 ἕως 6 ἑκατομμύρια φράγκα.

Ἐντὸς τῶν εὐρυχωρῶν τετραγώνων σωλήνων, οὓς ἀποτελοῦσιν οἱ σιδηροὶ κιγκλιδωτοὶ στύλοι εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ πύργου, εὐρίσκονται αἱ κλίμακες καὶ αἱ δι' ὕδραυλικῶν μηχανῶν κινούμεναι ἀναβάθραι. Ἐν τῷ ἀνατολικῷ καὶ τῷ δυτικῷ στύλῳ ὑπάρχουσι δύο εὐθείαι κλίμακες 1 μετρ. πλάτους, ἡ μία διὰ τὴν ἀνάβασιν καὶ ἡ ἄλλη διὰ τὴν κατάβασιν ἀπὸ τῆς πρώτης ὀροφῆς ἀπὸ ταύτης δὲ μέχρι τῆς δευτέρας ὀροφῆς ἄγουσιν, ὡσαύτως ἐντὸς τῶν στύλων εὐρισκόμεναι, δύο ἑλικοειδῆς κλίμακες 60 ἑκατοστομ. πλάτους, ἡ μὲν διὰ τοὺς ἀναβαίνοντας ἡ δὲ διὰ τοὺς κατα-

βαίνοντας. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου δώματος μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου ἄγει μία στενὴ, μόνον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους προωρισμένη ἑλικοειδῆς κλίμαξ 160 μέτρ. ὕψους.

Ἐντὸς τῶν κλιμάκων ὑπάρχουσιν ὀκτώ ὕδραυλικαὶ ἀναβάθραι διαφόρων συστημάτων. Αἱ τέσσαρες ἐξ αὐτῶν, κινούμεναι μὲ ταχύτητα ἑνὸς μέτρου κατὰ δευτερόλεπτον, δύνανται ν' ἀναβιβάσωσιν ἐκάστη 10) πρόσωπα ἐντὸς ἑνὸς πρωτολέπτου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τοῦ πρώτου πατώματος. Ἡ ἐντεῦθεν ἀνάβασις μέχρι τῆς δευτέρας ὀροφῆς γίνεται διὰ δύο ἀναβαθρῶν, ὧν ἐκάστη χωρεῖ 50 μόνον ἀνθρώπους, καὶ κινεῖται μὲ ταχύτητα 2 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου πατώματος μέχρι τῆς κορυφῆς ἀνάγουσι δύο ἕτεροι ἀναβάθραι, χωροῦσαι ἐκάστη 60 πρόσωπα, ἐντὸς 4 πρωτολέπτων. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀνάβασις ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς κορυφῆς διαρκεῖ 6 ἕως 7 λεπτά τῆς ὥρας. Ἡ ἀνάβασις ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς πρώτης ὀροφῆς στοιχίζει 2 φράγκα, μέχρι τῆς δευτέρας 3 καὶ μέχρι τῆς ἀνωτάτης ὀροφῆς 5 φράγκα. — Τὸ ὕλικόν βάρος τοῦ πύργου ὑπολογίζεται εἰς 7½ ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα.

Ἡ ΠΕΡΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΗΜῶΝ ΚΛΗΡΟΥ ΜΕΡΙΜΝΑ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ „Η ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ“

ὑπὸ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΣΓΟΥ, Ἀρχιμανδρίτου.

Μετὰ πλείστης εὐχαριστίας ἐκομισάμην καὶ ἐπισταμένως ἀνέγνω καὶ ἐμελέτησα τὴν ἐγκύκλιον ὑμῶν ἐπιστολήν, ἐν ἣ ἡ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁμολογεῖται καὶ ἡ μεγάλη καὶ θλιβερά ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἠθικὴ νόσος, ἥτις νέμεται τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, καὶ ἡ παντελής ἐκπτώσις τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθηματός, ὀφείλεται, κατὰ μέγα μέρος, καὶ εἰς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν, ἐν ἣ διακείται παρ' ἡμῶν ὁ ἱερός κληρὸς καὶ ὅτι τὴν μὲν ἔξω Ἑλλάδα μαστίζει ἡ λύμη τῶν ποικίλων ξενικῶν προπαγανδῶν, αἰτινες μωρία διατιθέασιν μέσα, ἐν' ἀποσπάσει τοὺς ἡμέτερος ἀπὸ τῶν κόλπων τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας τὴν δὲ ἔσω Ἑλλάδα μαστίζει ὁ ἐπάρατος ὕλισμός, λύμη οὐχ ἦντον ἐκείνης φοβερά καὶ ὅτι ὁ μὲν ὕλισμός ἐστὶν ἀσάφης διαλύων, ἡ δ' ἔξωθεν θρησκευτικὴ ἐπιδρομὴ, εἶναι ἕρπον ἀρκατικῶν διασπῶν. Καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν πάσχει ἀμφοτέρωθεν, καταστροφόμενου τοῦ ἐκ τῆς θρησκείας δεσμοῦ, ὅστις εἶναι ὁ ἰσχυρότατος δεσμός, ὁ συνέχων τὸν ἔσω καὶ ἔσω ἑλληνισμόν. Πλὴν ὡς ἔχει νῦν ὁ ἡμέτερος κληρὸς, οὔτε κατὰ τοῦ ἔξωθεν κινδύνου δύναται ν' ἀγωνισθῆ ἀποτελεσματικῶς, οὔτε τοὺς ἔσω Ἑλλήνας δύναται νὰ συγκρατήσῃ εἰς τὴν πάτριον θρησκείαν, ἣν ἀπειλεῖ ν' ἀπομαράνη ὁ εἰσηδησῆς ξενότροπος ψευδοπολιτισμὸς, καὶ νὰ παρασύρῃ τὸ σημεῖον ὀγκούμενον ὕλιστικὸν βέβημα. Τίς δὲ ὁ μὴ συνορῶν τὸν ἐντεῦθεν ἐπικείμενον κίνδυνον, ὅστις ἀπειλεῖ καὶ θρησκείαν καὶ ἑλληνισμόν; Θέλομεν λοιπὸν ἱερὸν κληρὸν πεπαιδευμένον καὶ ἐνάρετον, ἐπιλέγει ἡ ὑμέτερα σοφωτάτη καὶ περισπούδαστος ἐγκύκλιος ἐπιστολή, θέλομεν κληρὸν ἀξιοπρεπῆ, δυνάμενον νὰ ἐμπνεύσῃ τὸ πρὸς ἑαυτὸν σέβας, τὴν πρὸς τὴν θρησκείαν ἀγάπην εἰς τὴν ἀναβλαστάνουσαν γενεάν, δυνάμενον ν' ἀνασκευάζῃ τελεσφόρος τὰς ὕλιστικὰς ἰδέας, ὅφ' ὧν αὕτη νῦν διαπνέεται, καὶ νὰ χειραγωγῆ αὐτὴν εἰς τὴν εὐαγγελικὴν ἀρετὴν. Θέλομεν διὰ τὸν ἔξω ἑλληνισμόν τάγμα ἱεροδιδασκάλων δυνάμενον νὰ παλαίωσι κατὰ τῶν ξένων ἐπιδρομῶν, νὰ συγκρατήσῃ τοὺς

ὁμοεθνεῖς ἡμῶν εἰς τὴν πάτριον θρησκείαν, καὶ νὰ ἐξυπηρετήσιν οὕτως καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἰδέαν.

Καὶ τελευταῖον ὁ ὑμέτερος Σύλλογος τῆς „Αναπλάσεως“ ὑποβάλλει διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τὰ σχετικὰ πρὸς τοῦτο ζητήματα, καὶ ἐξαιτεῖται τὰς ἐπ' αὐτὰ σέψεις καὶ γνώμας τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀγίας καὶ ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας καὶ τῆς φιλῆς πατρίδος.

Καὶ τὰ ζητήματα ταῦτα εἰσι τὰ ἐπόμενα, πρὸς ἃ ἀποκρινόμεθα ἐνταῦθα καὶ ἀπαντῶμεν τὸ καθ' ἡμᾶς.

Ζήτημα Α', ἐρ. Ὁ ἱερός κληρὸς τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας ἔχει ἐν γένει, μὴ λαμβανόμενον ὑπὸ ὕψους τῶν ἐξαιρέσεων, τὴν ἀνάπτυξιν, ἣν καὶ ὁ ἱερός κληρὸς τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἔθνων; **Ἀπόκρισις.** Δυστυχῶς ὁ ἱερός κληρὸς τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας, δὲν ἔχει οὔτε ἐν γένει, οὔτε ἐν μέρει τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν, ἣν ἔχει ὁ κληρὸς τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν καὶ ἔθνων τῆς χριστιανικῆς καὶ πεπολιτισμένης Εὐρώπης, ἐν ὅς οὐδεὶς, ἀπολύτως, δύναται νὰ ἀρχιρατεῦσῃ ἢ νὰ ἱερατεῦσῃ καὶ εἰς τὸ μικρότερον χωρίον, ἄνευ τῆς ἐντελοῦς ἐγκυκλίου αὐτοῦ ἐκπαίδευσως εἰς τὰ γυμνάσια, ἢ τὰς θεολογικὰς σχολὰς, καὶ ἄνευ τῆς προκαπιτουμένης προπαρασκευῆς εἰς τὸ μέγα τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, ὅπερ καὶ ἐξασκεῖ μετὰ ταῦτα ἀξιοπρεπῶς, καθὼ συντηρούμενος δεόντως ὑπὸ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας παρ' ἡμῶν δὲ εἰς τὴν ἔσω καὶ τὴν ἔξω Ἑλλάδα ἱερεὺς προχειρίζεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὁ ἀπαιδευτός καὶ πτωχός καὶ ἀνίκανος! καὶ τοῦτο διότι ἀνὴρ εὐπαιδευτός καὶ φιλότιμος, δὲν καταδέχεται, βεβαίως, νὰ χειροτονηθῆ ἱερεὺς τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ζῆ διὰ τῆς ἐπαιτείας καὶ τῆς ἐλεημοσύνης τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ καί, ταυτοχρόνως, περιφρονεῖται καὶ ἐξετελεῖται ἐν πάσῃ περιστάσει, ὑπὸ τοῦ δεσπότη καὶ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας του, ἐκτὸς ὀλίγων καὶ ἐν τούτῳ ἐξαιρέσεων, ὅς ποιοῦσιν οἱ ἀξιοσέβαστοι καὶ εὐσυνειδητοὶ ἀρχιερεῖς.

Ζήτημα Β', ἐρ. Τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν προσβαλλομένων ἐνθεν μὲν ὑπὸ τοῦ ὕλισμοῦ, ἐνθεν δὲ ὑπὸ ξένων προπαγανδῶν, ὁ κληρὸς ἡμῶν ἐν ἣ διατελεῖ καταστάσει, ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ ἀποκοροῦσαι τὰς προσβολὰς καὶ συντελέσαι ὑπὲρ τῆς μεγάλης ἠθικῆς ἀναπλάσεως;

Ἀπόκρισις. Ὁ ἱερός ἡμῶν κληρὸς τῶν ἀπανταχοῦ γῆς ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, ἐν ἣ διατελεῖ θλιβερά καταστάσει, ὡς ἐκ τῆς ἀραθείας καὶ τῆς πτωχίας αὐτοῦ (χωρὶς αὐτὸς μόνος βεβαίως νὰ πταῖη κατὰ τοῦτο, ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ καὶ ὄλον τὸ δυστυχὲς ἡμῶν γένος), οὐδόλως ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ ἀποκοροῦσαι τὰς προσβολὰς τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῶν προπαγανδῶν, οὐδὲ νὰ συντελέσῃ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ ὑπὲρ τῆς μεγάλης ἢ μικρῆς ἐθνικῆς ἀναπλάσεως. Ἐὰν οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι καὶ οἱ πανιερώτατοι ἀρχιερεῖς τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, εἰς τε τοὺς παρελθόντας καὶ τοὺς ἐνεστώτας χρόνους ἀκόμη, ἐμερίμνω, ὡς ἔπρεπε, περὶ τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κληροῦ καὶ πρὸ πάντων μάλιστα τῶν ἐφημερίων ἱερέων, εἰς τε τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, τὸ θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν αἴσθημα, ἢ καθ' αὐτὸ ζῶη καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ ἀληθῆς εὐδαιμονία τῶν ἀνθρώπων, δὲν θὰ ἐχαλαροῦτο τοσοῦτον ἐπικινδύνως παρ' ἡμῶν σήμερον, ὡς πάντες τοῦτο μετὰ φόβου καὶ τρέμου ὁμολογοῦμεν, βλέποντες τὰς φρικτὰς συνεπείας τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ταύτης χαλαρότητος καὶ ἐκλύσεως — τὰς συνεχεῖς αὐτοκτονίας καὶ τὰ παντοῖα ἐγκλήματα καὶ κακουργήματα, ἀγνωστα τέως, ἢ σπανιότατα εἰς τοὺς χρόνους τῶν πιστευόντων καὶ φοβουμένων τὸν Θεὸν μακαρίων ἡμῶν πατέρων. Ἀλλ' οὐχ ἦντον καὶ οἱ πολιτικοὶ προδρόμοι τοῦ γένους ἡμῶν εἰσι κατακρίσεως ἀξιοί, ὡς μὴ φροντίζοντες, καὶ σήμερον ἀκόμη, περὶ τῶν ἀξίων λειτουργῶν τῆς ἀγίας ἡμῶν ἐκκλησίας, καὶ τῆς χριστιανικῆς ἐκπαίδευσως τῆς σπουδαζούσης νεότητος. Ἑλλήν προδουρογός, βεβαίως μικρόνους καὶ ἐπιπόλαιος κατὰ τοῦτο, ἐτόλμησε πρὸ τεσσάρων ἐνιαυτῶν, χάριν δῆθεν οἰκονομίας τῶν δημοσίων χρημάτων, νὰ παύσῃ τοὺς ἱεροδιδασκάλους τῶν ἱερῶν καὶ θρησκευτικῶν μαθημάτων εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους! Καὶ ἔπειτα παραπονοῦμεθα κατὰ τῆς ἀσβεστίας, τῆς ἀναισχυντίας καὶ τῆς ὀσμῆρας ἀξιοσύνης κακοθελείας τῶν νεωτέρων πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς, τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις τῆς πολιτείας.

Ζήτημα Γ', ἐρ. Ὄταν οἱ ἐποφθαλμιῶντες τὰ ἡμέτερα κατὰρχοντα τοῦ ἐπιδρομικοῦ αὐτῶν ἀγῶνος, διὰ θρησκευτικῶν ἐπιδρομῶν, ὅπως παρασκευάσωσι τὸ ἔδαφος τῶν κατακτητικῶν, δὲν πρέπει ἡμεῖς νὰ μορφώσωμεν ὀρθοδόξους ἱεραποστόλους, ἀφοῦ παρίσταται ἐπιείγουσα ἀνάγκη, οὐχὶ νὰ προσηλυτίσωμεν ἤδη ἑτέρους, ἀλλὰ νὰ σώσωμεν ἀπὸ τῶν προσηλυτιστικῶν πλεκτανῶν τοὺς οἰκείους; ἢ διὰ τίνων μέσων δύναται εὐχερέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἀνασταλῆ ὁ ἐν τῇ ἔξω Ἑλλάδι ἐνεργούμενος προσηλυτισμὸς, καὶ ἐπιδιωχθῆ ἡ διάδοσις τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν;

Ἀπόκρισις. Κατὰ καθήκον ἱερὸν, καὶ κατ' ἀνάγκην κατεπείγουσαν καὶ ἀπόλυτον, πρέπει καὶ ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι Ἑλλήνες νὰ μορφώσωμεν ὀρθοδόξους ἱεραποστόλους καὶ ἱεροδιδασκάλους, ὅπως καὶ δι' αὐτῶν σώσωμεν ἀπὸ τῶν προσηλυτιστικῶν πλεκτανῶν τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ὁ ἐν τῇ ἔξω Ἑλλάδι ἐνεργούμενος προσηλυτισμὸς δύναται εὐχερέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον

ν' ἀνασταλῆ διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς μερίμνης τῶν κατὰ τόπους ἀγίων ἀρχιερέων καὶ τῶν φιλογενῶν καὶ φιλοχρίστων ὁμογενῶν, καὶ μάλιστα τῶν προϋχόντων, διὰ τῆς ἐπαρκούς διδασκαλίας τῶν ἐναρέτων ἱεροκηρῶν ἐκάστης ἐπαρχίας, συντηρουμένων ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱερῶν μονῶν. Ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο κατορθοῦται καὶ διὰ τῆς ἐν τοῖς σχολείοις καὶ τοῖς παρθεναγωγείοις διδασκομένης ὀρθοδόξου χριστιανικῆς διδασκαλίας, ὑπὸ σεβαστῶν καὶ εὐσεβῶν διδασκάλων, ὡς καὶ διὰ τῆς κατὰ πᾶσαν κυριακὴν καὶ μεγάλην ἑορτὴν προσελεύσεως τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν ἐν γένει καθηκόντων. Καὶ ταῦτα πάντα, ὅπως ἐπιτευχθῆ ἢ διάδοσις τῶν χριστιανικῶν καὶ εὐαγγελικῶν ἀρχῶν, μεταξύ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας.

Ζήτημα Δ', ἐρ. Ἐν φρονεῖτε, ὅτι τὸ κήρυγμα τοῦ Θεοῦ λόγου πρέπει νὰ συνδέεται μετὰ τῆς τυπικῆς λατρείας; φρονεῖτε δὲ ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ γίνετα ὑπὸ τῶν ἱεροκηρῶν, ἢ ὑπὸ τῶν ἱεροκηρῶν;

Ἀπόκρισις. Τὸ ἐπ' ἐκκλησίας κήρυγμα τοῦ Θεοῦ λόγου πρὸς τὸν χριστιανικὸν λαόν, πρέπει νὰ συνδέεται μετὰ τῆς λειτουργίας, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε καὶ κατὰ χρόνον, ὡς γίνεται εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν διαμαρτυρουμένων, ἐν αἷς δὲν τελεῖται ἡ θεία λειτουργία. Καὶ τοῦτο, ὅπως μὴ ἀποβῆ φορτικὸν καὶ ἀνωφελὲς τὸ θεῖον κήρυγμα εἰς τὸν ἐκκλησιαζόμενον λαόν. Καὶ τακτικῶς μὲν πρέπει νὰ γίνετα τὸ κήρυγμα τοῦ Θεοῦ λόγου ὑπὸ τῶν λειτουργῶν ἱερέων ἐκάστης ἐνοριακῆς ἐκκλησίας, ἐκτάκτως δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἱεροκηρῶν τῆς ἐπαρχίας, ἢ τοῦ νομοῦ, οὓς ἀποστέλλει ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὰς διαφόρους πόλεις καὶ κόμας τῆς ἐπαρχίας του, κατὰ καιρὸς προσφύρου καὶ ὀρισμένους, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς ἐνιαυσίους περιόδους τῶν τεσσάρων ἀγίων νηστειῶν τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας, δηλαδὴ, τῆς πρὸ τοῦ Πάσχα μεγάλης τεσσαρακοστῆς, τοῦ πρὸ τῶν Χριστουγέννων τεσσαραονθημέρου, τῆς νηστείας τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, καὶ τῆς πρὸ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου δεκαπενθημέρου νηστείας. Ἡ ἐν καιρῷ τῶν ἱερῶν νηστειῶν ἀκρόασις τοῦ Θεοῦ λόγου ὑπὸ τῶν πιστῶν γίνεται μᾶλλον καρποφόρος καὶ πρόσφορος.

Ζήτημα Ε', ἐρ. Ἴνα ἀναποκρινετα ὁ κληρὸς εἰς τὸν μέγαν ὑπὸ τε πνευματικῆν καὶ ἠθικὴν ἔποψιν προορισμὸν αὐτοῦ, πῶς φρονεῖτε, ὅτι πρέπει νὰ ἐκπαιδεύεται;

Ἀπόκρισις. Ὁ ἱερός κληρὸς, οἱ λειτουργοὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ δὴ καὶ τῆς κοινωνίας, ταυτοχρόνως, καὶ τῆς οἰκογενείας οἱ πρόθυμοι πάντοτε καὶ ἐν παντὶ καιρῷ βοηθοὶ, σύμβουλοι καὶ παρηγοροὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ μέχρι τοῦ τάφου, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς θρησκείας, πρέπει νὰ ἐκπαιδεύονται ἅπαντες, ἀνεξαιρέτως, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ γυμνάσια καὶ εἰς τὰς ἱερατικὰς σχολὰς, ἀναλόγως τῆς ὑψηλῆς καὶ θείας αὐτῶν ἀποστολῆς, ὡς ἐκπαιδεύεται ὁ ἱερός κληρὸς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ ἐκκλησιῶν τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης, ἥς αἱ πατρικαὶ καὶ σοφαὶ κυβερνήσεις, πολλὰ δαπανῶσι καὶ ἀδιαλείπτως μεριμνῶσιν ὑπὲρ τῆς ἀπαιτουμένης μορφώσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ ἱεροῦ κληροῦ. Καὶ ἀφ' οὗ τὸ δημόσιον ταμεῖον τοῦ κράτους δαπανᾷ ἀφειδῶς καὶ δεόντως ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας, τῆς μορφώσεως καὶ ἐξασκήσεως τοῦ στρατοῦ, τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τῶν βασιλείων, τῶν ὑπουργῶν, τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ λειτουργῶν τῆς πολιτείας, τάχα δὲν εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον καὶ ἐπ' ἀνάγκης μάλιστα, ὅπως τὸ κράτος δαπανᾷ, τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ὑπὲρ τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἀξιοπρε-

ποῦς συντηρήσεως τῶν λειτουργῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς θρησκείας, ἂν ἄνευ οὐδὲν ἔθνος, οὐδεὶς λαὸς καὶ οὐδεμία οἰκογένεια εὐδοῦται καὶ τελεσφορεῖ, κατὰ τὴν ἀψευδῆ μαρτυρίαν τῆς καθημερινῆς πείρας καὶ τῆς παγκοσμίου ιστορίας; Ὁ Αὐγουστος Τρέφορτ κλεινὸς ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς παιδείας, συνάμα δὲ καὶ βουλευτὴς ἐν τῷ κοινοβουλίῳ τοῦ οὐγγρικοῦ βασιλείου, ἔγραψε τὸ παρελθὸν ἔτος πρὸς τοὺς ἐν Βουδαπέστη ἐκλογεῖς αὐτοῦ τὰδε. „Εἰμὶ πεπεισμένος καὶ γινώσκω καλῶς, ὅτι ἡ ἀνθρώπινος κοινωνία, ἄνευ θρησκείας καὶ θρησκευτικῆς ἀνατροφῆς, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εὐδαιμῶν, ἐλευθέρᾳ καὶ εὐτυχῆ. Ἄλλ' ἡ ἐξωτερικὴ μορφή τῆς θρησκείας, δηλαδὴ τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν, εἶναι παρ' ἡμῶν τοῖς χριστιανοῖς ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀγία Ἐκκλησία, ἣς τὸ θεῖον κύρος, πρέπει νὰ διαμένῃ ἀπαράτρωτον, ἀπαρασάλευτον καὶ σωτήριον, καὶ δι' ἄλλων μὲν, ἀλλὰ πρὸ πάντων, διὰ τῶν εὐπαιδευτῶν καὶ φιλοχρίστων αὐτῆς ἱερῶν λειτουργῶν, ὑπὲρ τῆς ἀξιοπροεπούς συντηρήσεως τῶν ὁποίων ἀνευδότης νῦν ἐργάζομαι μετὰ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἱεραρχίας.“

Εὐξόμεθα δέ, φίλε ἀναγνώστα, ὅπως καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ βασιλείῳ, ὡς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρόκριτοι τῆς ἔξω Ἑλλάδος, φροντίσωσι τέλος πάντων δεόντως ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς ἀξιοπροεπούς συντηρήσεως τῆς ἑλληνικοῦ κλήρου, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ τιμὴ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ γένους ἡμῶν· διότι ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαίρεσεων, ὁ ἀμαθέστερος καὶ ἐλεεινότερος κληρὸς τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, καὶ τοῦτο ἕνεκα πολλῶν καὶ διαφόρων λόγων, ἀλλ' οὐχ' ἦττον καὶ ἕνεκα τῆς ἀσυγγνώστου ἀμελείας τῶν κορυφαίων τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας, εἶναι, ἀναντιρρήτως, ὁ ἑλληνικὸς ὀρθόδοξος κληρὸς.

Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀλήθειαν ταύτην ὁ ἐν Τεργέστη σοφὸς καὶ φιλόχριστος Κεφαλλῆν Ἰωάννης Σκαλιζούνης, ὁ κλεινὸς νομοθέτης τῆς πολυθαυμάστου Κρήτης, ἡ χαρὰ καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἐν τῇ σοφῇ καὶ διδακτικωτάτῃ αὐτοῦ πραγματείᾳ „ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις“ τῇ ἐν τῇ „Ἀναπλάσει“ τῶν Ἀθηνῶν δημοσιευθείσῃ, ἔγραψε καὶ τὰ ἀξιοσημειώτα ταῦτα, ἐφ' οἷς ἐπικαλοῦμεθα τὴν προσοχὴν τῶν διεπόντων ἰδίως τὰ ἔθνη καὶ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν πράγματα.

„Ἄλλ' ἐν ᾧ οὐδεμία καταβλήθη παρ' ἡμῶν ἐνέργεια, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν θρησκευτικῶν καὶ πνευματικῶν ἀναγκῶν, ἀβρήκτως συνδεομένων μετὰ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς καὶ ἐνεργότητος, αἱ διοχετευόμεναι ἀπὸ τὴν ἐσπερίαν ψυχοφθόροι τῆς ἀσεβείας ἰδέαι, εὐρίσκουσαι ἐλευθέρων τὸ πεδίον ἐν τῇ κυβερνητικῇ ὀλιγωρίᾳ, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀπονεκρώσει, καὶ ἐν τῇ ἀδιαφορίᾳ καὶ ἀμελείᾳ πάντων ἡμῶν, ἐδημιούργησαν τὴν σημερινὴν κατάστασιν, ἣν οἰκτείρομεν, καὶ ἐφ' ἣ ἀπαντες θρηνοῦμεν, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν πάντες εὐθύνομεθα. Διότι — ἄς τὸ εἰπῶμεν παρρησια — τὸ μέμψοσθαι τὸν ἱερὸν ἡμῶν κλῆρον, καὶ ἐσταυρωμένων τῶν χειρῶν προσδοκᾶν ἀπ' αὐτοῦ τὴν θεραπείαν τῆς γαγγραινώδους ἠθικοθρησκευτικῆς νόσου, ἐξ ἧς κατατρέχεται ἡ κοινωνία, εἶναι ἀληθῆς μωρία καὶ ἀποτύφλωσις. Παρατηρήσατε ὀδυρόμεθα πάντες ἐπὶ τῇ καταστάσει τοῦ ἡμετέρου ἱεροῦ κλήρου, ἀλλὰ δὲν χορηγοῦμεν εἰς τοὺς τελειοφοίτους τῆς ρίζαρθείου Σχολῆς ὀλίγας δραχμάς, ὅπως προχειρίζομενοι εἰς πρεσβυτέρους, καὶ ἀποκαθιστάμενοι μετὰ τῆς οἰκογενείας τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰς κώμας, ἀνυψώσωσι τὸ γόητρον τῆς ἐκκλησίας περιφρονοῦμεν ἐλε-

εινολογοῦντες τοὺς βασιλευμένους ἱερεῖς, καὶ ἡμεῖς μόνοι μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν ἔθνων κωφεύομεν εἰς τὰς γενομένας ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς παραστάσεις, πρὸς παραδοχὴν μέτρων, ἐξασφαλιζόντων τὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τῶν ἡμετέρων κληρικῶν ἄς παύσωσι λοιπὸν οἱ ὀδυροὶ καὶ αἱ κατὰ τῶν ἱερῶν αἰτιάσεις καὶ καταγγελίας, ἄς ἐργασθῶμεν δὲ ἅπαντες πρὸς ἀποσόβησιν κινδόνων, ἐπαπειλούντων τὸν ἠθικὸν καὶ ἔθνικὸν τῆς Ἑλλάδος βίον“ (ἀρ. 10 τοῦ ἐν Ἀθήναις σπουδαιωτάτου περιοδικοῦ „ἡ Ἀνάπλασις“).

Καὶ ταῦτα μὲν ἔγραψε προτρεπόμενος καὶ παραινῶν ὁ Ἰωάννης Σκαλιζούνης, ὁ θεοπέσιος ἀπολογητὴς τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως, εἰς τὰς παρούσας ἡμέρας τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς διαφθορᾶς, εἶδε δὲ ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς καρδίας τῶν δυναμένων καὶ ὀφειλόντων νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς χρυσαῖς καὶ βαθυγνώμονας ταύτας παραινέσεις, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ γένους καὶ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν.

Ζήτημα ΣΤ', ἐρ. Πόσαι ἱερατικαὶ σχολαὶ πρέπει νὰ λειτουργῶσιν ἐν τῇ ἔσω καὶ τῇ ἔξω ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ὑπὸ ποίαν πρόσφορον δεγάνωσιν; Πῶς δὲ φρονεῖτε, ὅτι δεόν νὰ ζητηθῶσιν οἱ πόροι πρὸς σύστασιν καὶ διατήρησιν αὐτῶν;

Ἀπόκρισις. Εἰς τὰς τρεῖς ταύτας ἐρωτήσεις ἀπαντᾷ ἄριστα ὁ εὐπαιδευτος καὶ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Μεθόδιος, ἐν τῇ ἀρίστῃ αὐτοῦ διατριβῇ „Γνωμὴ περὶ ἱερατικῶν σχολείων“, τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ ἀξιολόγῳ περιοδικῷ τῶν Ἀθηνῶν „ὁ Σωτήρ“, κατὰ Ἰανουάριον 1888. Ἐὰν ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις καὶ ἡ διοικοῦσα ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος, ἐκτελέσωσι τὰς περὶ τῶν ἱερατικῶν σχολείων σοφὰς καὶ πρακτικὰς γνώμας τοῦ φιλοχρίστου καὶ φιλογενοῦς τούτου ἱεράρχου, ἀναμφιβόλως, οὐκ εἰς μακρὰν, θὰ ἔχομεν κληρὸν εὐπαιδευτὸν καὶ ἐνάρετον· χάριν δὲ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν μεταφέρομεν ἐνταῦθα τὰς περὶ τῶν ἱερατικῶν σχολείων ὀρθὰς καὶ πρακτικὰς ταύτας γνώμας τοῦ ἀξιοσεβάστου ἱεράρχου, ἄς καὶ συνιστῶμεν εὐλαβῶς εἰς τοὺς ὀρθοδόξους πατριάρχας καὶ τοὺς ἀρχηγούς τοῦ γένους καὶ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν.

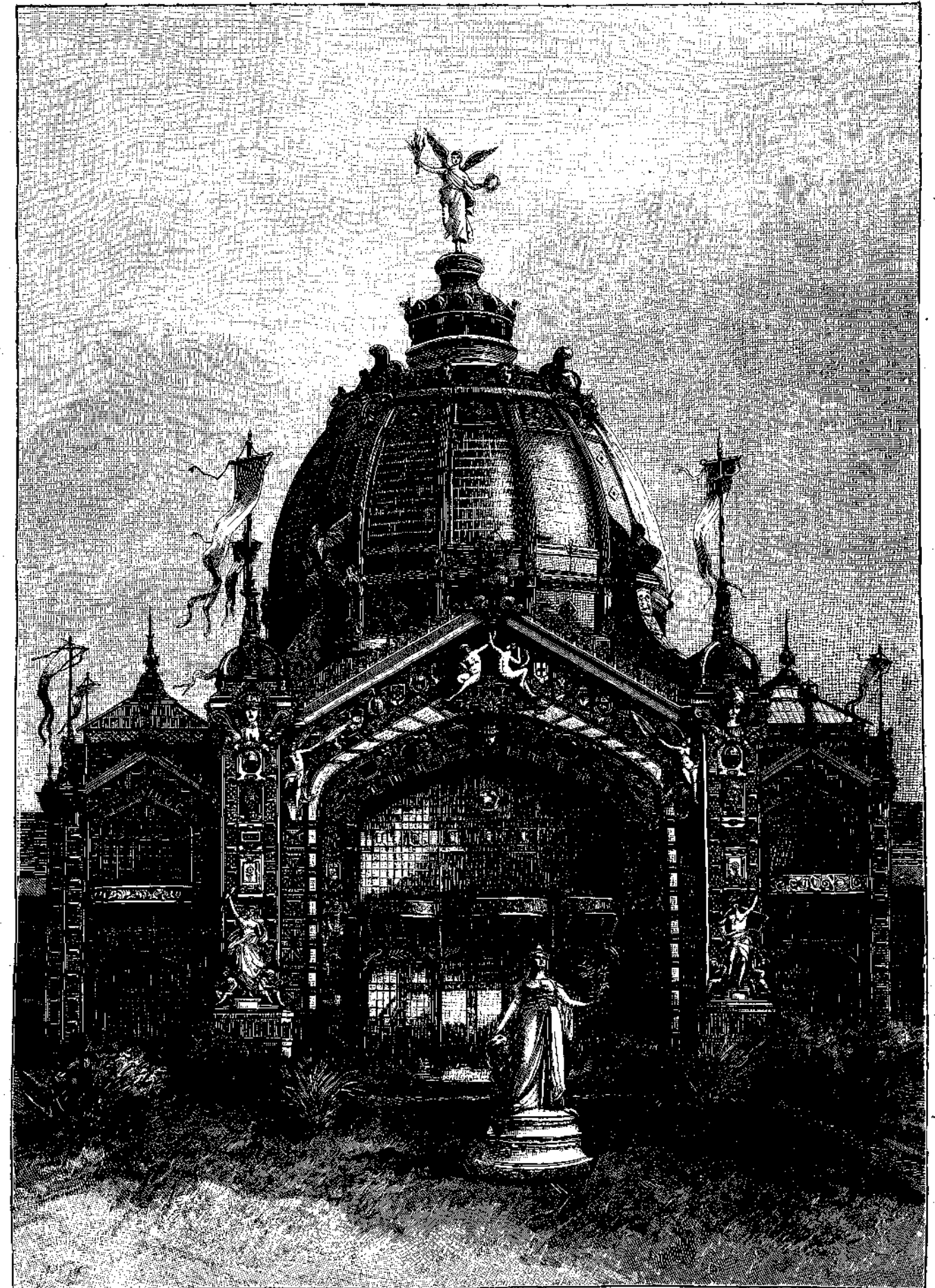
1) Δέκα ἱερατικὰ σχολαὶ πρέπει νὰ ἰδρυθῶσιν ἐν τῷ ἑλληνικῷ βασιλείῳ· νὰ ἰδρυθῶσι δὲ ἐν ταῖς μικραῖς μοναῖς τοῦ κράτους, ταῖς ἐχούσαις προσωπικὸν 5 ἢ 6 μοναχῶν, ἐν αἷς διευθυντῆς τῶν ἱεροσπουδαστῶν καὶ ἡγούμενος τῶν μοναχῶν θὰ εἶναι ὁ αὐτός, ὡς καὶ πάντες οἱ διδάσκαλοι δεόν νὰ ὦσι κληρικοὶ νοκτὸς καὶ ἡμέρας διαμένοντες ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ.

2) Οἱ εἰσαγόμενοι μαθηταὶ δεόν νὰ ἔχωσι συμπληρωμένον τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν, πάντες δὲ ὑπότροφοι, καὶ νὰ φέρωσιν ἀπολυτήριον σχολαρχείου μετὰ διαγωγῆς ἀρίστης.

3) Ἡ ἐν τῇ ἱερατικῇ σχολῇ φοίτησις αὐτῶν νὰ εἶναι τριετής. Τὰ δὲ διδαχθησόμενα εἰς αὐτοὺς μαθήματα τὰ ἑξῆς.

Κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον ἔτος πρέπει νὰ διδάσκωνται ἐρμηνεῖαν καὶ ἐξηγήσιν ἐκ τῶν θείων τῆς ἐκκλησίας πατέρων, ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, ἱερὰν κατήχησιν, χριστιανικὴν ἠθικὴν, λειτουργικὴν, ποιμαντορικὴν θεολογίαν, μουσικὴν ἐκκλησιαστικὴν, φυσικὴν ἱστορίαν, φυσικὴν καὶ πολιτικὴν γεωγραφίαν, ἐκδέσεις ἰδεῶν, καὶ ἀναγνώσεις ἐκ τῶν πεζῶν ἠθικολόγων ἑλλήνων συγγραφέων.

Κατὰ δὲ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον ἔτος, ἐρμηνεῖαν εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων, εἰς τὰς 14 ἐπιστολάς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, εἰς τὰς 7 καθολικὰς ἐπιστολάς, καὶ ἐν γένει ἀναγνώσεις εἰς τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν διαθήκην, δογματικὴν θεολογίαν, ἐκκλησιαστικὴν ἠθικὴν, καινο-

Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΘΟΛΟΣ (Dôme) ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ.

ιεροπρεπούς αὐτῶν διαγωγῆς καὶ τῆς καρποφόρου ἱεράς αὐτῶν λειτουργίας. Ἐκ τούτων μένον οἱ ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἔτη γεγονότες, καὶ μετὰ πολυχρόνιον καὶ εὐδόκιμον διακονίαν τῆς ἐκκλησίας, δέον νὰ καλῶνται πρὸς τὸ ὑψηλὸν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα.

Ζήτημα II'., ἔρ. Πῶς εἶναι διοργανωμένοι αἱ ἱερατικά σχολαὶ τῶν ἑτεροδόξων, καὶ ὁποῖα αἱ ἡμέτεροι ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐκείνων; Τίνες αἱ θρησκευτικαὶ ἐταιρίαι καὶ αἱ προσηλυτιστικαὶ προπαγάνδαι τῶν ἑτεροδόξων; Τίς ἡ δογμῶσις, τὰ μέλη, οἱ πόροι, αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν;

Ἀπόκρισις. Ἐνταῦθα ἐν τῷ οὐγγρικῷ βασιλείῳ, τῷ συγχευμένῳ, ὡς γνωστόν, ἐκ 16 ἑκατομμυρίων ψυχῶν, 6 διαφόρων ἐθνικοτήτων, αἱ ἱερατικά σχολαὶ τῶν ἑτεροδόξων, καθολικῶν τε καὶ διαμαρτυρουμένων, εἰσὶν ἀριστα διοργανωμένοι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἐν αὐταῖς σπουδάζοντες κληρικοὶ διατρέπουσιν ἐν τῇ ἀκριβεῖ ἐκπληρώσει τῶν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν κοινωνίαν ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων· αἱ δὲ ἡμέτεροι ἱερατικά σχολαὶ ἐν σχέσει πρὸς ταύτας, εἰσὶ, δυστυχῶς, ὑποδεέστεραι καθ' ὅλας τὰς ἐποφείας· θρησκευτικαὶ ἐταιρίαι ἐνταῦθα ὑπάρχουσι πολλαὶ καὶ ἀκμάζουσαι, ἀλλὰ μόνον διὰ φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς καὶ ἠθικοθρησκευτικούς σκοπούς. Προσηλυτιστικαὶ δὲ προπαγάνδαι οὔτε εἰς τοὺς καθολικούς, οὔτε εἰς τοὺς διαμαρτυρουμένους ἐπιτρέπονται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ κράτους.

Ζήτημα ΙΔ'., ἔρ. Πῶς ἐκπαιδεύεται καὶ συντηρεῖται ὁ εἰς τὰ ἄλλα ἡμόδοξα κράτη ἱερός κλήρος;

Ἀπόκρισις. Ἐκπαιδεύεται καὶ συντηρεῖται λίαν ἀτελῶς καὶ ἐλλειπόντως, ὡς πρὸς τὸν ἱερὸν κλήρον τῶν ἑτεροδόξων

κρατῶν τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης. Καθότι παρ' ἡμῖν τοῖς ὀρθοδόξοις, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, οὔτε ἡ κυβέρνησις, οὔτε ὁ λαὸς οὐδέποτε δέοντως ἐφρόντισαν περὶ τῆς ἐπαρκούς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς ἀξιοπρεπούς συντηρήσεως τοῦ ἱεροῦ κλήρου. — Ἀμάθεια, πενία καὶ λέρα (λέρα ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων) — ἰδοὺ τὰ πρότιστα γνωρίσματα τοῦ ὀρθοδόξου ἱερέως τῶν χωρίων μάλιστα, ἔλεγεν ἕξοχος φιλόπατρις ἐν Βιέννῃ, οἰκτεῖρων τὴν ἡμετέραν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶχε δίκαιον.

Ζήτημα ΙΕ'., ἔρ. Ὅποῖος φρονεῖτε, ὅτι δέον νὰ εἶναι ὁ ἔλεγχος τῶν ἀνωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν πρὸς τὰς ὑποδεεστεράς;

Ἀπόκρισις. Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀνωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν πρὸς τὰς κατωτέρας, ὀφείλει νὰ εἶναι ἀδιάλειπτος, ἀπροσωπώλητος καὶ αὐστηρὸς, ἀλλ' οὐχ' ἦττον καὶ ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ φρονημάτων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαδελφίας.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐντεῦθεν καὶ ἐξ ἡμῶν πρὸς τὰ 15 σπουδαῖα ζητήματα, ἅτινα ὑπέβαλλε πρὸς ἐξέτασιν καὶ διαφώτισιν ὁ ἐν Ἀθήναις Σύλλογος τῆς „Ἀναπλάσεως“ ἔχων ὑψηλὴν, ἀληθῶς, καὶ θεῖαν ἀποστολήν, καὶ ἀγωνιζόμενος τὸν μέγαν καὶ δυσχερῆ, ἀλλὰ καὶ ἐθνοσωτήριον καὶ ἐνδοξον ἀγῶνα τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κλήρου, καὶ τῆς διὰ τοῦ πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ, ἀναπλάσεως τοῦ γένους ἡμῶν.

Ἡ πανσθενουργὸς χάρις καὶ δύναμις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων τῶν κοπιώντων καὶ ἀγωνιζομένων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Βουδαπέστη, μηνὶ Μαΐου, 1889.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Η ΟΦΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΗΣ.

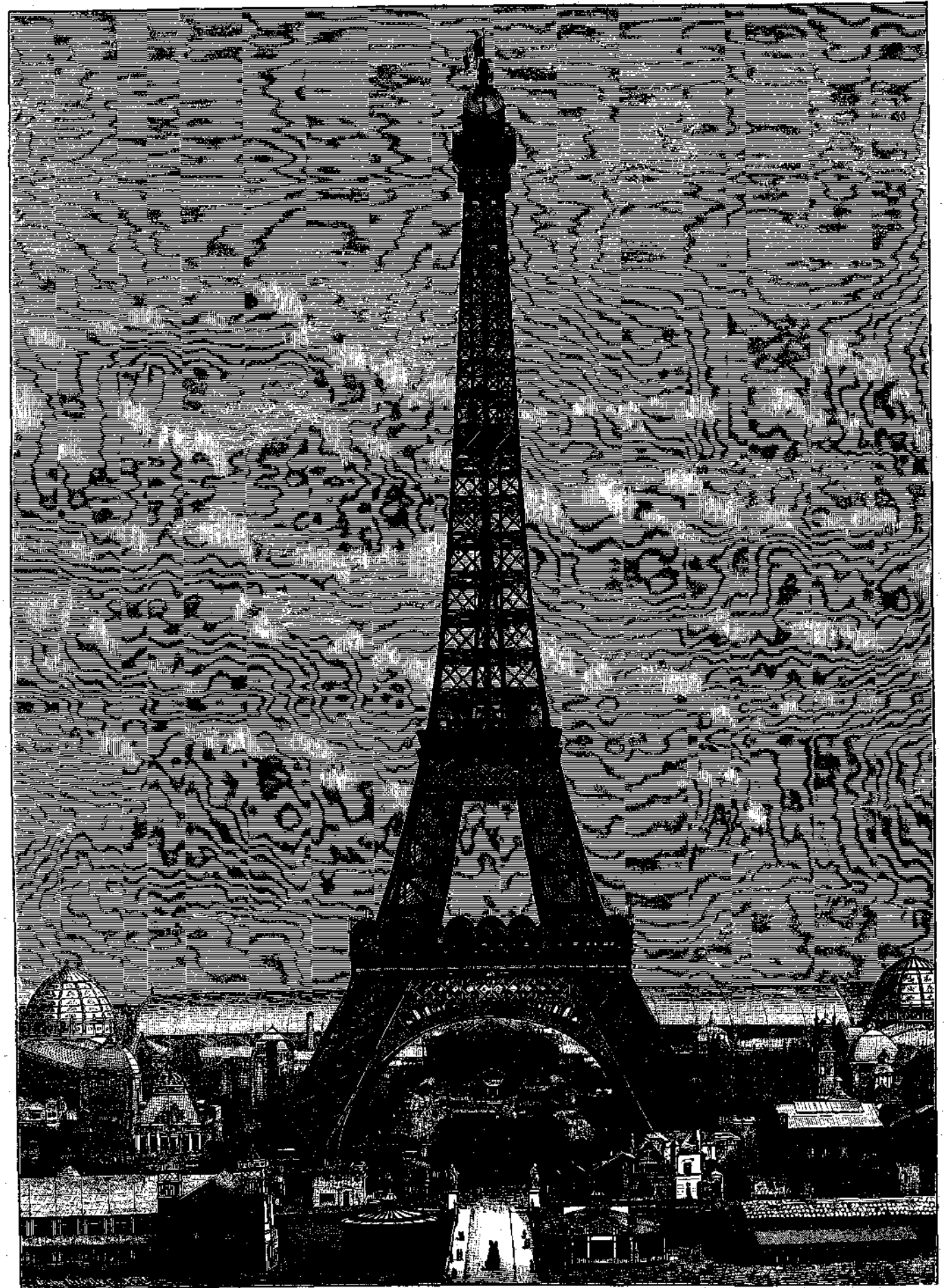
Μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν σωματικῶν ἀσκήσεων, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐνίσχυσις τοῦ σώματος καὶ ἡ ψυχαγωγία τοῦ πνεύματος, ἡ κολυμβητικὴ κατέχει τὴν ἀνωτάτην θέσιν, διότι παρέχει ὑπὸ ὑγιεινῆν ἐποψὴν εἰς τε τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα περισσοτέραν ὠφέλειαν ὡς δὴποτε ἄλλης σωματικῆς ἀσκήσεως, τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιωκούσης.

Ἡ κολυμβητικὴ ἐξησκέτο καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς. Μεγάλῃ ἦτο ἡ θεραπεία αὐτῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις, οἵτινες ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς ὑγιεινῆς ἐν γένει κατεῖχον τὴν πρώτην θέσιν μετὰ τῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀμῆς τῶν. Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν χωρῶν τοῦ Νείλου ἔχοντες τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ παντελής εὐεξία τοῦ σώματος ἦτο ἀπαρατήτως ἀναγκαία πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος εὐεξίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου διέγνωσαν λίαν ἐνωρίς τὰς σωτηριούς ἐπιδράσεις, ἃς ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ ἡ ὀρθῶς ἀσκουμένη κολυμβητικὴ τέχνη. Δεύτεροι μετὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν οἱ Ἕλληες τῶν κλασσικῶν χρόνων, οἵτινες μετὰ τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων τῶν ἀπέδωκαν τῇ κολυμβητικῇ τὴν ὀφειλομένην αὐτῇ ἐντιμὸν θέσιν, εἶνε δὲ ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληες τὴν εὐκαμψίαν τοῦ σώματος τῶν καὶ τὴν ὀραϊότητα τῶν μελῶν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τοῦ εὐρέος καὶ ἰσχυροῦ στήθους τῶν ὀφείλον κατὰ τὸ μέγιστον μέρος εἰς τὴν κολυμβητικὴν.

Εἶνε ἀξιοπαρατήρητον ὅτι ἡ παρακμὴ καὶ κατάπτωσις

πολλῶν ἐθνῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ συμπίπτει μετὰ τὴν παραμέλησιν τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων. Οἱ Ῥωμαῖοι, οἵτινες ἐτίμων κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους τὰς ἐλευθέρους ἐν τῷ ψυχρῷ ὕδατι κινήσεις καὶ ἐδίδασκον τὴν νεολαίαν ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐν τῇ εὐγενεῖ τέχνῃ τῆς κολυμβητικῆς, ἤρχισαν νὰ παρακμάζουσιν, ἅμα ὡς εἰσέδυσεν ὁ τρυφηλὸς καὶ ἀβροδίαιτος βίος τῆς ἐποχῆς τῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἡ ἐν τῇ θαλάσῃ κολυμβητικὴ, ἡ ἀποσκληρύνουσα καὶ ἰσχυροποιούσα τὸ σῶμα, ἀντικατεστάθη διὰ τῶν θερμῶν λουτρῶν, ἅτινα ἀπαλύνουσι τὰς σάρκας καὶ ἐξασθενοῦσιν ὀλόκληρον τὸν ὀργανισμόν. Ὅμοιον τι παρατηρεῖται καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις λαοῖς, οἵτινες κατὰ τὴν περίοδον τῆς ὑψίστης αὐτῶν ἀναπτύξεως ἦσαν ἀριστοὶ κολυμβηταί, ἀφ' οὗτου δὲ ἀπεξενώθησαν πρὸς τὴν κολυμβητικὴν καὶ ἀντικατέστησαν αὐτὴν διὰ τῶν θερμῶν λουτρῶν, ἐγένοντο ἀβρότεροι τὰ σώματα καὶ πρὸς τὰς κακουχίας ἦττον καρτερικοί.

Κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα εἶναι παρὰ πᾶσιν ἀνεγνωρισμένη ἡ μεγάλη σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ὠφέλειά τῆς κολυμβητικῆς, καὶ οὐδεὶς ἀμφιβόλλει πλέον ὅτι ἡ τέχνη αὕτη, ἐνεκὰ τῆς ἐνδυναμωτικῆς αὐτῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ εἶνε ἡ ἀρίστη πασῶν τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων. Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐποχὴν, καθ' ἣν διηνεκῶς αὐξάνει ἡ πνευματικὴ ἐργασία ἐπὶ βλάβῃ τοῦ σώματος, ἡ κολυμβητικὴ εἶνε εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε σωτήριος, καθ' ὅσον ἀποτελεῖ τὸ ἀρίστον ἀντιφάρμακον κατὰ πάσης βλάβης

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΕΦΦΕΛ (EIFFEL).

του οργανισμού, προερχομένης εξ υπερμέτρου καταπόνησης του εγκεφάλου και των νεύρων. Ο ήμετερος οργανισμός ύφιστάται μόνον δια της ὀρθῆς ἐναλλαγῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἐντάσεως καὶ ἀναπαύσεως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων. Δυστυχῶς ὁμως, ἕνεκα τῶν ἀπαιτήσεων τῆς σημερινῆς ἡμῶν διαίτης, πολὺ συχνὰ διαταράσσεται ἡ ἄρμονία αὕτη, καὶ πρὸ πάντων ἕνεκα τῆς παραμελήσεως τῶν μυῶνων, ἐξ ἧς προέρχονται πλεῖστα νοσήματα τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων, τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἐνταῦθα λοιπὸν φαίνεται ἐναργῶς ἡ ὀφέλεια τῆς ὀρθῆς ἀσκουμένης, κανονικῆς κολυμβητικῆς. Αὕτη διὰ τῆς ἐνδυναμωτικῆς, πολυμεροῦς τῶν μυῶνων ἐντάσεως διευκολύνει τὰ μέγιστα τὴν ἀλλαγὴν τῶν ὑλῶν, ἤτοι τὴν πρόσληψιν ὀφελίμων καὶ νέων συστατικῶν τοῦ σώματος καὶ τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀποχώρισιν τῶν βλαβερῶν καὶ παλαιῶν οὐσιῶν. Ὁ ἐν ἀργίᾳ διατελῶν μὲς καταναλίσκει ὀλίγην τροφήν, ἐκκρίνει δὲ ὡσαύτως ὀλίγας μόνον περιττὰς καὶ βλαβερὰς οὐσίας τοῦ οργανισμοῦ, ἐνῶ τούναντίον ὁ ἐνεργῶν καὶ κινούμενος μὲς ἀναλίσκει πολὺ ὑλὴν καὶ ἀποκρίνει ἀναλόγως ἀπὸ τοῦ σώματος πολλὰς οὐσίας ἀχρήστους καὶ περιττὰς, αἱτινες ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἐν τῷ σώματι διαμένουσαι καθίστανται λίαν ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν υγείαν. Ἡ ἐργασία, ἡ κανονικὴ καὶ πάντα τὰ μέλη ἰσομέτρως ἐν κινήσει διατηροῦσα ἐργασία τῶν μυῶνων, εἶναι ἡ κυριώτερη πηγὴ τῆς υγείας τοῦ σώματος, ὅσοι δὲ ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός των ἀναγκάζονται νὰ διάγωσι καθεστῶν βίον, εὐρίσκουσιν ἐν τῇ κολυμβητικῇ τὸ ἀριστὸν μέσον σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναψυχῆς.

Ὁ Ἄγγλος φυσιοδίφης Σμιθ ἠρεύνησε διὰ πολλῶν καὶ ἐμβριθῶν πειραμάτων, πῶσον διάφορον εἶνε κατὰ τὰς διαφορὰς σωματικῆς ἀσκήσεως τὸ διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀναγκαῖον ποσὸν τοῦ ἀέρος, εὗρε δὲ ὅτι, ἂν λάβωμεν ὡς μονάδα τὸ ποσὸν τοῦ ἀέρος ὅπερ ἀναλίσκομεν κείμενοι, τότε καθήμενοι ἀναλίσκομεν 1,18, ἰστάμενοι 1,33, βαδίζοντες 1,90, ἰπεύοντες 4,05, κολυμβῶντες δὲ 4,33 τοιαύτας μονάδας. Ὅταν λοιπὸν κολυμβῶμεν ἀναπνεόμενοι τετράκις σχεδὸν περισσότερον ἀέρα ἢ ὅταν περικατῶμεν. Ἐκ τῆς ἐπιταχύνσεως ταύτης τῶν λειτουργιῶν τῶν πνευμόνων καὶ τοῦ αἵματος ἐξηγεῖται ἡ μεγάλη ὀφέλεια, ἣν παρέχει ἡ ὀρθῶς ἀσκουμένη κολυμβητικὴ εἰς ἀνθρώπους, ἔχοντας ἀδυνάτους πνεύμονας καὶ κακὸν αἷμα. Ὑπὸ τῶν διασημοτάτων ἡμῶν ἰατρῶν βεβαιούται ὅτι ἡ ἀναιμία, ἡ ἀτονία τοῦ σώματος, καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀδυναμία τοῦ στήθους παρὰ τοῖς νέοις, θεραπεύονται σχεδὸν ἀνευ ἐξαιρέσεως διὰ κανονικῆς καὶ τακτικῆς ἐνεργείας τῶν μυῶνων, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τοιαῦτα νοσήματα ἡ κολυμβητικὴ εἶνε τὸ ἀριστὸν θεραπευτικὸν μέσον.

Ἡ χλωρίσις, ἡ νόσος αὕτη τῶν ἡμετέρων χρόνων, εἰς τὴν ὁποίαν δυστυχῶς πίπτουσι πλεῖστα θύματα, καὶ ἧτις ὑπὸ ὀλιγίστων ἀνθρώπων ἐνοεῖται καὶ ὑπὸ τῶν πλείστων φοικαδῶς παραμελεῖται καὶ παρατείνεται, οὐδέποτε δύναται νὰ ἀντιστηῖ εἰς τακτικὴν, κανονικὴν καὶ ὀρθῶς γυμνομένην ἐντασιν τῶν μυῶνων. Ὡς ἀπεδείχθη διὰ νεωτέρων ἐρευνῶν, οἱ χλωρωτικοὶ ἔχουσι μικρὰν καρδίαν, ὡσαύτως δὲ καὶ πάντα τὰ ἐκ ταύτης ἐκπορευόμενα μεγάλα ἀγγεῖα ὑπολείπονται τοῦ κανονικοῦ μεγέθους, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ διὰ τῆς ἐργασίας ἐνεργεία τοῦ σώματος εἶνε ἀνεπαρκῆς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων. Ἡ καρδία δὲν λειτουργεῖ μετὰ τῆς δεούσης ἀσφαλείας καὶ κανονικότητος, τὸ αἷμα

δὲν ἐξακοντίζεται μετ' ἀποχρώσεως ὀσμῆς, ἡ πέψις γίνεται ἀτελής, καὶ συνεπείᾳ τούτου ἀναπτύσσεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἄνω βρογχίτις νόσος, ἧτις εἰς πολλὰς νεφρὰς καὶ πλῆρεις ἐλπίδων ὑπάρξεις κατέστη ἤδη τοσοῦτον ὀλεθρὴ. Ἐὰν οἱ χλωρωτικοὶ κατέφευγον εἰς τὴν κολυμβητικὴν, θὰ εὐρίσκον εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις τὴν παντελῆ θεραπείαν των.

Ἐπικρατεῖ πολλαχού ἡ πρόληψις ὅτι τὸ κολυμβᾶν εἶνε μόνον εἰς ἀνθρώπους ἰσχυρὰς κρᾶσεως ὑγιεινόν. Ἀπ' ἐναντίας, εἰς τοὺς ἀδυνάτους εἶνε ὀφελιμώτατον, ἐνοεῖται ὅταν γίνεται μετὰ προφυλάξεως, ἰδίᾳ ὅταν τὸ ὕδωρ δὲν εἶνε παρὰ πολὺ ψυχρόν, καὶ ὅταν ἀποφεύγωνται πᾶσαι αἱ ὑπερβολαί. Πρὸ πάντων τὴν μεγίστην ὀφέλειαν παρέχει ἡ κολυμβητικὴ εἰς τὸ γυναικῆιον φύλον, οὐ μόνον ὡς θεραπευτικὸν καὶ προφυλακτικὸν μέσον κατὰ τῆς χλωρώσεως, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πλείστας ἄλλας ἐπιπτώσεις θὰ ἦτο δὲ εὐχῆς ἔργον, ἂν ἠσκούοντο καὶ αἱ γυναῖκες ἐν τῇ κολυμβητικῇ ἐπ' ἴσης ὡς οἱ ἄνδρες. Ἡ ἀπάλυνσις καὶ ἄκρα εὐαισθησία τῆς ἐπιδερμίδος τινῶν γυναικῶν, ἧτις εἶναι αἰτία πολλῶν καὶ χλευσῶν διαταράξεων τῆς υγείας, θὰ ἠφανίζετο ταχέως, ἂν αἱ γυναῖκες συνεθίζον εἰς τὰς ἐλευθέρους ἐν τῷ ὕδατι κινήσεις, τὰς ἐνδυναμωτικὰς καὶ ἀναφυκτικὰς ταύτας τοῦ σώματος ἀσκήσεις. Ὡσαύτως ἡ ὑπερμετρος εὐαισθησία, τὸ εὐερέθιστον, αἱ νευροπάθειαι πολλῶν γυναικῶν ἔχουσι τὴν ἀρχὴν των ἐν τῇ ὀλίγῃ καὶ ἀνεπαρκείᾳ τοῦ σώματος κινήσει καὶ ἐνεργείᾳ, πάντα δὲ ταῦτα ἰατροῦνται ἀριστα διὰ τῆς κολυμβητικῆς.

Οἱ πάλαιες καὶ τὰ κοράσια εἶνε καλὸν νὰ ἀρχίζωσι μετὰ τὸ ἕνατον ἢ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας των τὴν ἐκμάθησιν τῆς κολυμβητικῆς. Ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ τὸ σῶμα εἶνε δεκτικώτατον τῶν ὑγιεινῶν ἐπιδράσεων τῆς τέχνης ταύτης. Ὅστις ἐν τῇ παιδικῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ ἀσκεῖται ἀρκούντως ἐν τῇ κολυμβητικῇ, θέτει οὕτως εἰπεῖν στερεὰ θεμέλια εἰς τὴν υγείαν του καὶ ἀποκτᾷ ἰδίᾳ στήθος ἰσχυρόν καὶ εὐρωστον, δυνάμενον ν' ἀντιστῇ εἰς πᾶσαν προσβολήν. Τὸ στήθος λαμβάνει προσέτι διὰ τῆς τακτικῆς κολυμβήσεως ὠραῖον κυρτὸν σχῆμα, ὅπερ παρέχει καὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμα ὠραῖαν, ὀρθὴν στάσιν. Τὸ προτέρημα τοῦτο δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν εἰς πάντα καλὸν κολυμβητὴν. Αἱ ἕνεκα τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ὕδατος διπλασίως ἰσχυραὶ τῶν βραχιόνων καὶ τοῦ στήθους κινήσεις ἀναπτύσσουσι τὸν θώρακα τοῦ στήθους καὶ τοὺς μυῶνας τοῦ ἄνω σώματος θαυμασίως. Προ πάντων ἐνισχύονται καὶ ἐνδυναμοῦνται οἱ ἀμφοτέρωθεν τοῦ στήθους εὐρισκόμενοι μεγάλοι μυῶνες, τῶν ὁποίων ἡ ἐνεργεία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἔλκωσι πρὸς τὸ σῶμα τοὺς ἄνω βραχίονας. Σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἀναπτύσσονται οἱ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ κολυμβητοῦ μυῶνες, τῶν ὁποίων ἡ στρογγυλότης εἶνε σημεῖον υγείας καὶ εὐρωστίας καὶ ἦτο τὸ ὠραιώτατον κόσμημα ὄλων τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, κόσμημα τὸ ὁποῖον σπανίως ἀπαντῶμεν τὴν σήμερον εἰς τοὺς ἀνδρας καὶ νεανίας τῶν μεγαλοπόλεων, ὅτινες σχεδὸν ἀνεξαιρέτως ἔχουσι τὰ στήθη ἐντελῶς ἐπίπεδα.

Ἐν γένει δὲ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐξ ὄλων των σωματικῶν ἀσκήσεων, τῆς γυμναστικῆς, τῆς ἰππασίας, τοῦ χοροῦ, τῆς παγοδρομίας κτλ. ἡ κολυμβητικὴ, ὀρθῶς ἤτοι ἀνευ ὑπερβολῶν ἀσκουμένη, εἶνε ἡ μόνη ἧτις ἀναπτύσσει καὶ ἰσχυροποιεῖ ὄλους τοὺς μυῶνας τοῦ σώματος καὶ τῶν μελῶν, καὶ παρέχει τὴν μεγίστην ὑγιεινὴν ὀφέλειαν εἰς τε τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου.

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Ἀνίγημα ὑπὸ **I. I. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**
(συνέχεια.)

— „Λυποῦμαι πολὺ ὅτι ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς ἐνοχλήσω μὲ μίαν παρατήρησιν“, εἶπεν ὁ κόμης ὅστις ἐπεθύμει ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ ἐπιμηκύνῃ τὴν συνδιάλεξιν. „Καὶ ἡμεῖς, οἵτινες ἀγαπῶμεν τόσον πολὺ τὴν φύσιν, τὴν τε ἐξημερωμένην καὶ τὴν ἀγρίαν, θέτομεν τὴν τοπιογραφίαν ἐν λίαν ταπεινῇ μοίρᾳ μετὰ τῶν ἔργων τῆς τέχνης.“

„Αὐτὸ εἶνε ἀληθές“ ἀπήντησεν ἡ Μις Ρόζα, „ἐν τούτοις ὁμως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τι καὶ διὰ τὰ ἀσθενέστερα καὶ ὀλιγώτερον εὐφυῆ πνεύματα. Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταρσιωθῇ εἰς τὸ ἀνθρώπινον δράμα, ἀρκεῖται εἰς μίαν κατερριμένην δρῶν ἢ εἰς τὸ εἰδύλλιον νεαρᾶς τινος λόχμης. . . . Ὁ Θεὸς προύνοησε, διὰ πᾶσαν ὀρεξίν, διὰ πᾶσαν ἀνάγκην τῆς ψυχῆς νὰ παράσῃ τὴν ἀρμόζουσαν τροφήν. . .“

Ἀφοῦ τοιουτοτρόπως ἡ Ἀγγλὶς συγκατέταξεν ἑαυτὴν μετριοφρόνως εἰς τὰ ἀσθενέστερα καὶ ὀλιγώτερον εὐφυῆ πνεύματα, ἤρχισε ταπεινότερα τῇ φωνῇ νὰ διαλέγηται μετὰ τοῦ Ἀδριανοῦ, ὅπως μὴ ἀναγκασθῇ ν' ἀσχολῆται ἐπὶ μακρότερον μετὰ τὸν ἐνοχλητικὸν κόμητα. Ὁ Μαριάνος ἐσιώπησε καὶ χωρὶς νὰ φανερώσῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην δυσαρέσκειαν ἤρχισε νὰ παίξῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ξενοδόχου, ὑπηρετῶν τὴν δεσποινίδα Ρόζαν καὶ τὴν κυρίαν Τρελλάβνευ καὶ προσέφωρον αὐταῖς τὰ φαγητά.

Ὁ καθηγητὴς ὠμίλει περὶ προσεχοῦς ἐπιστροφῆς εἰς Σορρέντον.

— „Καὶ ἐγὼ παραιτοῦμαι τῆς Πομπηίας καὶ τῶν θελγῆτρων της“ εἶπεν ἡ Μις Ρόζα. „Τὰ ἐν αὐτῇ θεάματα ἔχουσι μᾶλλον διὰ τοὺς ἀρχαιολόγους ἀξίαν ἢ διὰ καλλιτέχνας. Σωροὶ τέφρας καὶ λῶφοι ἐκ χωμάτων ἀπ' ἐδῶ, κατὰ τῆρα δεινὸν ἄλλο ἀπ' ἐκεῖ, καὶ πέρα μακρὰν ὁ σκοτεινὸς Βεζούβιος, ὅστις τὴν ἡμέραν φαίνεται ὅλως σκυθρωπὸς καὶ ἀμορφος. . .“

— „Τὰ περίχωρα τοῦ Σορρέντου παρέχουσιν ἐξ ἄπαντος τὰς καλλιτέρας ὑποθέσεις διὰ τὴν τέχνην. Εἶναι θεατικώτατα“ εἶπεν ὁ Ἀδριανός.

— „Καὶ ὁ δρόμος πρὸς τὸ Καστελλαμάρε; Εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ τι ὠραιότερον“ παρετήρησεν ἡ Μις Ρόζα.

„Ἄλλως τε ὅταν ἐξαντληθῇ τὸ Σορρέντον“ εἶπεν ὁ Μαριάνος „μᾶς μένει ἡ νῆσος Κάπρι μετὰ τὰς φάραγγας της, τὰς προιονωτὰς ἀκρωρείας της, τοὺς βράχους καὶ τὴν περιουκλοῦσαν αὐτὴν θάλασσαν. Μεταβαίνομεν ἀμέσως ἐκεῖ, ἀφοῦ μάλιστα ὁ φίλτατος Ἀδριανὸς χρειάζεται τὴν νῆσον ταύτην ὡς ἀντικείμενον μελέτης.“

— „Ἄν καὶ ἐπεσιέφθην ἤδη τὴν νῆσον ταύτην, οὐχ ἦττον ὁμως δὲν θὰ ἀπέστεργον τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκεῖσε ἐκδρομῆς, ἐτι δὲ καὶ μακροτέραν ἐκεῖ διατριβὴν. . . . Ὁ δὲ καθηγητὴς“ ἠρώτησεν ὁ ποιητὴς ἀποστραφεὶς πρὸς τὸν σιωπῶντα Σενούταν.

— „Ἐγὼ; Ἐσκόπου ν' ἀναγνώσω ἐκεῖ τὸν Τάκιτον καὶ τὸν Σουητώνιον“ εἶπεν ὁ γηραιὸς καθηγητὴς μετὰ τινος μειδιήματος, „ἀλλ' ἐπεθύμου νὰ περαιωθῶ ἐκεῖσε ἀπ' εὐθείας ἐκ Νεαπόλεως.“

„Ἄς ἀναχωρήσωμεν ὁμοῦ ἐκ Σορρέντου, εἶπεν ὁ Ἀδριανός, διότι ἐκεῖ ἔχω τὸν Τάκιτον σου. . . .“ Ἡ Ἀγγλὶς ἐσιώπησε, καὶ ἐνῶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἠσυχάζετο μετὰ τὰ ἐπιδόρπια, οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν προσηλωμένοι εἰς τὸν ποιητὴν, ὅστις παρὰ τὴν συνήθειάν του παρετήρει αὐτὴν ὡς

μαγευμένος, οὕτως ὥστε ἡ Μις Ρόζα φοβουμένη μήπως ἐκτεθῇ εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἄλλων, ἀπέστρεψεν ἐπὶ τέλους τὸ βλέμμα ἀπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ ἠγγέθη ἀπὸ τῆς τραπέζης. Ἐκ τούτου ὁμως οὐδαμῶς ἠλαττώθη ἡ πρὸς τὸν Ἀδριανὸν φιλοφροσύνη της, διότι οὐδὲν ἄλλο βεβαίως ἠδύνατο νὰ τῷ μεμψήθῃ ἢ ὑπερβολὴν τινα ἀφελείας. Ἐστεινεν αὐτῷ μειδιῶσα τὴν χεῖρα, ὑπέκλινεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν πρὸς τοὺς λοιποὺς συνδαιτυμόνας καὶ ἀπῆλθεν. Ἡ κυρία Τρελλάβνευ ἐμάχευσε τὰ λευκώματα, τοὺς πιλίσκους, τὰς θολίας καὶ τὰλλα σκεύη καὶ ἠκολούθησεν αὐτῇ. Οἱ ἡμέτεροι ὀδοπόροι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν κατοικίαν των. Ἐνῶ διήρχοντο διὰ τοῦ διαδρόμου, τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀδριανοῦ εἶχε γείνη ἤδη σκυθρωπὸν.

— „Σήμερον ὁμως τῇ ἀληθείᾳ ἦσο πολὺ φιλόφρων καὶ περιποιητικὸς πρὸς τὴν Ἀγγλίδαν“ εἶπεν ὁ Μαριάνος εἰσερχόμενος μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ δωμάτιον. „παρατηρῶ μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι διορθοῦσαι!“

— „Οὐδαμῶς!“ ἀνεφώνησεν ὁ Ἀδριανός. „Εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι αἰσθάνομαι πρὸς αὐτὴν ἰδιαιτέρων τι αἰσθημάτων. . . Ἡ Μις Ρόζα, ἧτις ἄλλως οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχει ὁμοιότητα πρὸς ἑτερόν τι κοράσιον, ὅπερ ἄλλοτε ἠγάπησα, ἀνακινεῖ ἐν ἐμοὶ μόνον τὴν ἀνάμνησιν ἐκείνης· μοὶ εἶνε διὰ τοῦτο μόνον ἀγαπητὴ καὶ προσφιλές, διότι μοὶ ὑπενθυμίζει ἐκείνην. Τίτι τρόπο; Καὶ ἐγὼ ἀγνοῶ, οὐχ ἦττον ὁμως βέβαιον εἶνε, ὅτι καθήμενος παρ' αὐτῆς, διαλεγόμενος μετ' αὐτῆς, πάντοτε ἐκείνην φαντάζομαι, ἐκείνην μόνην ποθῶ.“

— „Ἡ συνειδήσις ἀφυπνίσθη“ εἶπεν ὁ κόμης γελῶν.

— „Ἄλλως τε“ προσέθηκεν ὁ ποιητὴς, „καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀγνοῶ, τί ἀκριβῶς αἰσθάνομαι. Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς μητρὸς μου, ὁ νοῦς μου εἶνε πάντοτε εἰς τὴν πατρίδα, ἐν τῇ ἡμέρᾳ πατριῆς ἐστία. Ἐπεθύμου μόνον ἐκεῖ νὰ ἦμαι.“

— „Καὶ τὸ ποίημα; καὶ ἡ Ἀνατολή;“ ἠρώτησεν ὁ κόμης.

— „Τὸ ποίημα θὰ ὑπερισχύσῃ“ εἶπεν ὁ Ἀδριανός. „Εἶνε μόνον ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία, ἧτις ἐπιθυμεῖ. . .“

— „Ἴσως σωτήριόν τι ἐνοεῖται“, προσέθηκεν ὁ Σενούτας. „Τίς οἶδε, ἂν τὸ πνεῦμά σου δὲν ἀπαιτεῖ τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον.“

— „Ὅχι, εἶνε καθαρὸς πειρασμός“ ἀπήντησεν ὁ ποιητὴς. „Τὸ ποίημα ἔχει ἐχθρούς, φθονερούς ἀντιπάλους, ὅτινες προσπαθοῦσι νὰ τὸ φονεύσωσιν ἐν ἐμοὶ. Τοὺς αἰσθάνομαι καὶ πρέπει νὰ ἀμυνθῶ. Οἱ πάντων φοβερώτατοι εἶναι ἡ ἐκνηρία καὶ ἡ σωματικὴ ἐξάντλησις. . . . Ἐρχονται στιγμαί, καθ' ἃς μοὶ ζωγραφοῦσι πρὸ τῶν ὀμμάτων μου μετὰ θαυμάσια χρώματα τὴν ἡρεμον οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν, τὴν ἡσυχίαν, τὴν γλυκεῖαν ἀνάπαυσιν ὑπὸ τὴν σκιὰν χλοερῶν δένδρων, παρὰ τῷ πλευρῷ τῆς ἐρωμένης!! Ἄν ὑπέκυπτον εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦτον, θὰ κατεστρεφόμεν!“

— „Καὶ θὰ ἐπώλεις τὴν ἀθανασίαν δι' ἐν πινάκιον φακῆς, ἐν τῷ χωρίῳ, ὑπὸ τὸ ἄσμα τῆς ἀηδονῆς!“ εἶπεν ὁ κόμης.

— „Τὴν ἀθανασίαν;“ ἀπήντησεν ὁ Ἀδριανός γελῶν.

„Δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀθανασίας, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς μου, ἵνα μὴ γείνω ἀποστάτης τοῦ ἐν τοῖς σπαργάνοις ἐπιδοθέντος μοι ἱεροῦ ἀξιώματος. . .“

Ὁ καθηγητὴς πρόσηπτεν σχεδὸν ἐν ἐκστάσει τὸν μαθητὴν, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ κόμητος ἀπετυποῦτο ἡ

ἐνδόμηχος εἰρωνεία . . . Μὰ τὸ ὄπλον τοῦτο ἠγωνίζετο ὁ κόμης πρὸς τὴν ἐντόπισιν, ἣν προὔξεναι καὶ εἰς αὐτὸν ὁ ποιητής, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύνατο σχεδὸν νὰ ἀντιστῇ. Ὅλοι ἠσθάνοντο κάματον, ὁ δὲ Ἀδριανὸς πρῶτος ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ δωμάτιόν του ὅπως ἀναπαυθῆ. Ὁ καθηγητὴς παρεκίνησεν αὐτὸν πρὸς τοῦτο, εἶτα δὲ ἐξελεθῶν μόνος εἰς τὸν ἐξώστην ἀπήγγειλε ταπεινῇ τῇ φωνῇ τὸ τοῦ Ὁρατίου:

Nox erat et coelo fulgebat luna sereno
Inter minora sidera.

(Ἦτο νύξ καὶ ἀνά τὸν αἴθριον οὐρανὸν ἐφεγγεν ἡ σελήνη
μεταξὺ τῶν μικροτέρων ἀστρῶν.)

νὸς δὲν εἶνε ἐκ τῶν συνήθων ἀνθρώπων. Δὲν δύναται νὰ μετρηθῆ μετὰ τὸ αὐτὸ μέτρον, ὡς ἄλλοι ἄνθρωποι.

— „Ἄλλ' ὅστις τὸν ἀγαπᾷ, πρέπει νὰ προσπαθῆ πάντοτε νὰ τὸν τραβᾷ, οὕτως εἰπεῖν, κάτω πρὸς τὴν γῆν.“

— „Ἀμφιβάλλω, ἀν αὐτὸ εἶνε δυνατόν“, εἶπεν ὁ Σενούτας ἠσύχως. „Γνωρίζω αὐτὸν ἐκ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας. Εἶνε φύσις, ἣτις δυσκόλως κινεῖται ἐκ τῶν ἑξῶ. Ὅστις θέλει νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτοῦ, πρέπει πολὺ νὰ προσέχη, μήπως προκαλέσῃ ἀντίδρασιν . . . Ἄλλως τε“, προσέθηκεν ὁ καθηγητὴς μετὰ τινα διακοπὴν, „ἐγὼ νομίζω, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται τόσον νὰ τὸν ἐνδυναμώσωμεν σωματικῶς καὶ νὰ τὸν κάμωμεν νηφάλιον, ἀλλὰ πολὺ μάλλον νὰ συντελέ-

καὶ ἀπεράντου μαθήσεως πτερωθεῖσαν φαντασίαν του, προσδοκῶ παρὰ τοῦ ἔργου τούτου πολλὰ, κάμπολλα! Ἄν ἐκ τοῦ τοσοῦτον ἐπιμελῶς θεραπευθέντος καὶ καλλιεργηθέντος τούτου φυτοῦ δὲν ἐξανθήσῃ μέγα τι ἀριστούργημα . . .“

Ὁ Σενούτας συνεπλήρωσε τὸν λόγον του δι' ἑνὸς στεναγμοῦ.

— „Πιθανὸν ἔμω, ἀξιότιμε κύριε καθηγητά, νὰ σᾶς θαμβώνῃ ὀλίγον ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἴδιον ἔργον“ εἶπεν ὁ Μαριᾶνος. „Ἐγὼ, σᾶς τὸ ὁμολογῶ, θὰ ἐλυπούμην σφόδρα διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἀν κατεστρέφετο χάριν ἑνὸς οὐνεραίου φάσματος!“

„Καὶ τί εἶνε ὁ βίος;“ ἠρώτησεν ὁ Σενούτας ταπεινῇ τῇ φωνῇ. „Ἄν αὐτὸ τὸ ὄνειρον καθιστᾷ αὐτὸν εὐτυχῆ, ἔχομεν ἡμεῖς τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐξυπνίσωμεν;“

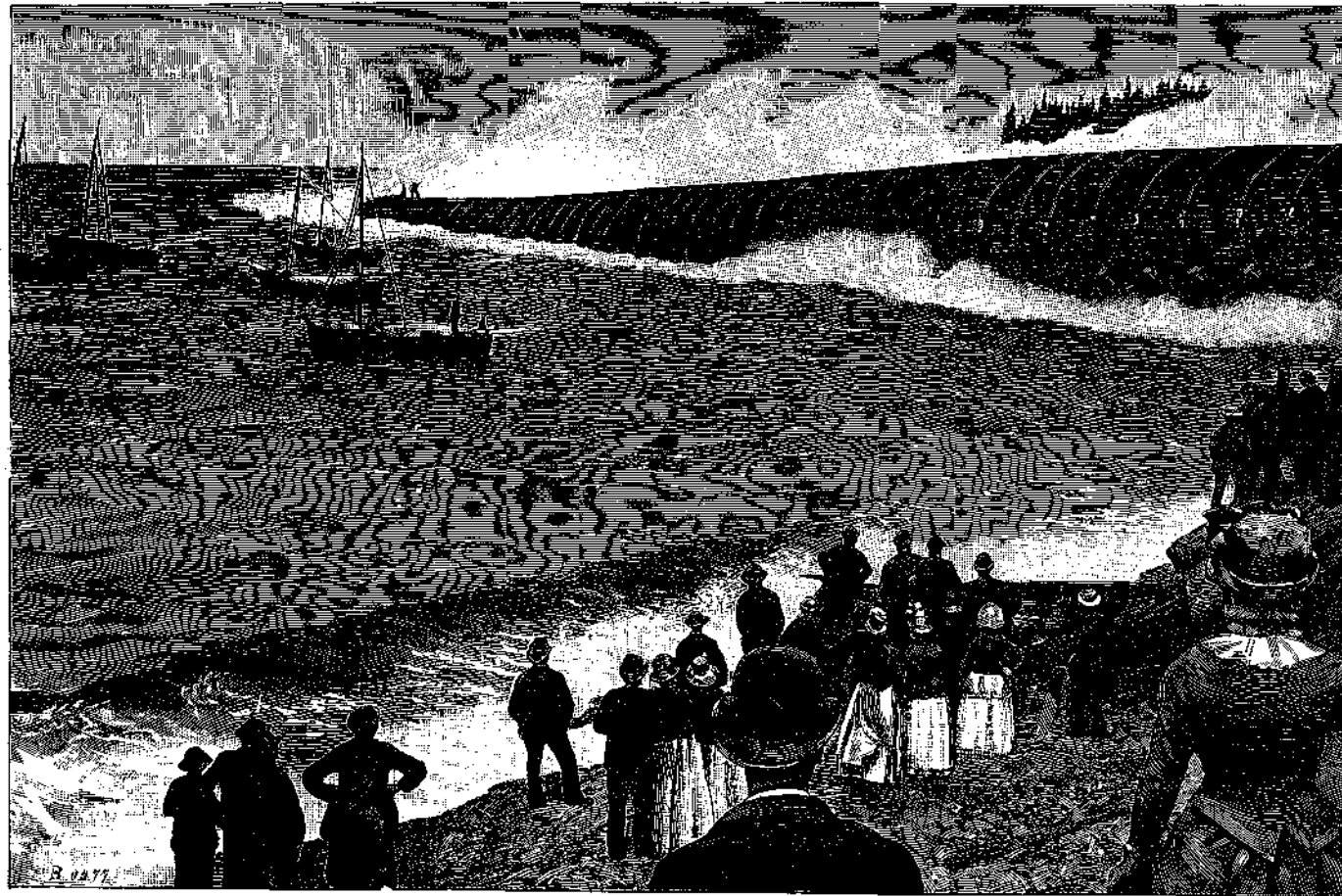
„Θὰ ἔχαIRON εὐκρινῶς, ἀν ἡ ὥραία δεσποινὶς Ῥόζα ἐπανάφερεν αὐτὸν εἰς τὸν πραγματικὸν κόσμον“, ἀνεφώνησεν ὁ κόμης. „Φαίνεται ὅτι σήμερον ἡ σχέσις των ἐγένετο στενοτέρα.“

Ὁ καθηγητὴς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μετὰ τινος δυσπιστίας ἐκδηλοῦντος μειδιάματος.

„Ὅπως δήποτε καὶ ἀν ἔχη τὸ πρᾶγμα“, προσέθηκεν ὁ κόμης, „νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐγκαταλείψωμεν, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ μείνωμεν παρ' αὐτῷ ὅσον τὸ δυνατόν ἐπὶ μακρότατον χρόνον.“

„Ἐγὼ βεβαίως τὸ θεωρῶ καθήκον μου“, ἀπήντησεν ὁ καθηγητὴς, „καθήκον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκπλήρωσις οὐδεμίαν θυσίαν ἀπαιτεῖ ἐκ μέρους μου, καθότι εἶμαι μόνος ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐλεύθερος . . .“

(ἔπεται συνέχεια.)

ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΣΧΕΔΙΑ.

Ὁ κόμης Μαριᾶνος, ὅστις δὲν ἠγάπα νὰ μένῃ μόνος, ἠκολούθησεν αὐτόν.

— „Κύριε καθηγητά“, ἤρχισε μετὰ τινος στιγμᾶς. „Μόλις πρὸ ὀλίγου χρόνου ἔλαβον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς γνωρίσω, ἀλλ' ἡ κοινὴ ἡμῶν φιλία πρὸς τὸν Ἀδριανὸν μᾶς συνδέει στενότερον. Ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτοῦ. Τὸν εὐρίσκω εἰς μὴ κανονικὴν κατάστασιν καὶ ἀνησυχῶ σφόδρα περὶ αὐτοῦ.“

— „Τίνος ἔνεκα;“ ἠρώτησεν ὁ Σενούτας, περιδεὴς πρὸς αὐτὸν μεταστραφεὶς.

— „Φονεύει ἑαυτὸν διὰ τῆς ποιητικῆς του μονομανίας· ἐδῶ πρέπει νὰ ληφθῶσι σπουδαῖα μέτρα!“ ἀνεφώνησεν ὁ κόμης.

„Ἡ κατάστασις του βεβαίως δὲν εἶνε κανονικὴ“, εἶπεν ὁ καθηγητὴς, „πρέπει ὅμως νὰ λάβῃτε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ Ἀδρια-

σιανὸς ὅπως ἡ μέθη αὐτῆ, ὑφ' ἧς κατέχεται, φέρῃ πράγματι τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἐξ αὐτῆς προσδοκᾷ . . .“

— „Θεωρεῖτε τὸ πρᾶγμα“, εἶπεν ὁ κόμης σεῖων τὴν κεφαλὴν, „ἀπὸ ὅλων διαφόρων ἐπόψεως ἡ ἐγὼ . . . ὥστε πᾶσα συζήτησις μεταξύ μας θὰ ἦτο περιττὴ καὶ ματαία . . . Ἐγὼ ἀνησυχῶ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, σῆς δὲ ὑπὲρ τοῦ ποιητοῦ . . . Ἄλλ' ἔχετε τοῦλάχιστον ὅταν δήποτε ἰδέαν περὶ τῆς οὐσίας, περὶ τοῦ περιεχομένου, περὶ τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς αὐτοῦ τοῦ ποιήματος;“

Ὁ Σενούτας περιέπεσεν εἰς προφανῆ παραφορὰν.

„Δὲν γνωρίζω τὸ ποίημα, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐβάστασα καὶ ἐβαυκάλησα ἐπὶ τῶν βραχιόνων μου. Προσδοκῶ παρὰ τοῦ ἔργου του, εἰς τὸ ὅποιον κατηνάλωσεν ἔλγν του τὴν νεανικὴν δύναμιν, ὅλην τὴν δροσρότητα τοῦ πνεύματός του, τὰ ἀγνά καὶ ἀσπίλα αἰσθηματά του, τὴν διὰ τῆς ἐργασίας

1. Ο ΑΡΧΙΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΦΦΕΑ (ἐν σελ. 161).

2. Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΘΟΛΟΣ (σελ. 165 le dôme), ἐν ᾧ ἐτελέσθη ἐπισημῶς τῇ 6. Μαΐου ἡ ἐναρξὶς τῆς παγκοσμίου Ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας Καρνῶ, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν προσθίαν, πρὸς τὸν μεσαῖον κήπον ἐστραμμένην πρόσοφιν παριστᾷ ἡ ἡμέτερα εἰκὼν ἐν σελ. 165 εἶνε ἐν ἐκ τῶν λαμπροτάτων ἔργων τῆς τέχνης ὑπὸ ἀρχιτεκτονικὴν ἐποψίν. Ὁ θαυμάσιος πυλὼν ἐφέχθη ὑπὸ τινων φιλοσόφων ἐπὶ ὑπερβολικῇ περικοσμήσει, ἀλλ' ὁ φόγος οὗτος εἶνε ὅλως ἀδικος. Ἡ περικόσμησις αὐτῆ τοῦ πυλῶνος ἀποτελεῖ μεγάλην ἀλλ' ἀναγκαιοτάτην ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀπλότητα ἀμφοτέρων τῶν παλατιῶν, τῶν ὁποίων τὰ πρόσωπα στεροῦνται πάσης κοσμηματογραφίας. Πράγματι πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ πυλῶνος ἐγένετο ἀφθονος χρῆσις μαρμαροκόνιας, χρυσοῦ, ἀγαλμάτων γυμνῶν γυναικῶν, οἰκοσῆμων καὶ τῶν τοιούτων. Τὰ χρυσὰ καὶ ἀνθῶεν αὐτῶν τὰ κεχρωματισμένα σήματα, ἅτινα καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέτερας εἰκόνος εἶναι εὐκρινῶς ὁρατά, παρέχουσι τόσα σημεῖα ἀναπαύσεως εἰς τὸν ἄλλως κεκμηκότα ἐκ τῆς ποικιλίας ὀφθαλμῶν. Ὁ θόλος, ὅστις κατὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ πεδίου τῆς ἐκθέσεως, εἶνε κεκαλυμμένος μὲ φωτοβολοῦντας στεφάνους, ἐμποιεῖ θαυμασίαν ἐντύπωσιν. Καὶ ἐν γένει ὀλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα εἶνε ἐν τῶν λαμπροτάτων καὶ μεγαλοπρεπεστάτων τῆς τέχνης δημιουργημάτων, ἅτινα κοσμοῦσι τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρεως.

3. Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΕΦΦΕΑ (Eiffel), ἐν σελ. 169.

4. ΠΛΟΙΟΝ ΕΚ ΚΟΡΜΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ (ἐν σελ. 172).

Ἡ τύχη τῆς γιγαντιαίας σχεδίας ἦτοι τοῦ ἐκ κορμῶν δένδρων πλοίου, ὅπερ πρὸ δύο ἐτῶν ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Fundi ἐν Νέα Σκωττία καθελκύσθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐνῶ ἐρυμουκτεῖτο ὅπως μεταφερθῆ εἰς Νέαν Ἰόρκην κατεποντίσθη ἐν ἀνοικτῷ πελάγει, οὐδῶλως ἀπέτρεψε τὸν ἐργολάβον James Leary τοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα ἐπὶ ὁμοίας μὲν

ἀλλ' ἐτι μεγαλητέρας ἐπιχειρήσεως. Ἡ κολοσσιαία ἐν σχήματι σιγάρου σχεδία, ἣν παριστᾷ ἡ ἡμέτερα εἰκὼν, καθελκύσθη εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ μείζοντος ὕψους τῶν ὑδάτων τῆς πλημμύρας τοῦ Ιουλίου. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ H. R. Robertson, ὅστις ἀπέκτησε τὸ δίκλωμα προνομίου πρὸς συναρμολόγησιν τῆς γιγαντιαίας σχεδίας, ἐργάζοντο πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς 300 ἐργάται. Ἐπὶ τινος εὐρυχωροτάτου ναυπηγείου συνεκομίσθησαν περὶ τὰς 30,000 κορμῶν δένδρων, πρὸς σύνδεσιν τῶν ὁποίων ἐχρηάσθησαν 1500 ἐκατολίτρα χαλυβδίνου σύρματος. Ἐπὶ τρεῖς ἔβδομάδας εὕρισκετο ἡ ὑπερμεγέθης σχεδία ἐτοίμη, ὅπως καθελκύσθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' οἱ κατασκευάσαντες αὐτὴν περιέμενον τὴν πλημμύραν τοῦ Ιουλίου, ἣτις εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς 25. Ιουλίου ἐκάστου ἔτους ἀναβαίνει μέχρι 18 καὶ ἐπέκεινα μέτρων. Ὅτε τὰ πλημμυροῦντα ὕδατα ἀφίκοντο εἰς τὸ μέγιστον αὐτῶν ὕψος, ἐβυθίσθη εἰς τὸ ὕδωρ ἐν μέρος τῆς σχεδίας τριᾶκοντα περίπου μέτρων μήκους, ἀμέσως δὲ ἐκ συνθήματος ἀφαιρεθέντων συγχρόνως ἐκατὸν βαρέων διαξύλων, ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο ἡ σχεδία, ὠλισθήσεν εἰς τὸ ὕδωρ ἐπιχαρίτως ὁ κολοσσὸς οὗτος, ὅστις εἶχε βάρος 10,000 τόνων. Τὸ ρυμουκτὸν πλοῖον „Morse“ συνεδέθη ἀμέσως διὰ τοῦ ρύματος μετὰ τῆς σχεδίας καὶ ἐρυμουκλήσεν αὐτὴν μέχρι Νέας Ἰόρκης, ἐνθα ἀφίκετο ἀκριβῶς κατὰ τὸν ὑπολογισθέντα χρόνον. Αἱ διαστάσεις τοῦ κολοσσιαίου ὄγκου τῆς σχεδίας ταύτης οὐδῶλως ὑπολείπονται τῶν τοῦ νεωστὶ κατασκευασθέντος γιγαντιαίου ἀτμοπλοίου „City of London“: τὸ μήκος αὐτῆς ἦτο 183½ μέτρα, τὸ μέσον πλάτος 15¼ μέτρα τὸ δὲ μέσον ὕψος 11½ μέτρα καὶ τὸ βάρος 10,000 τόνων (200,000 ἐκατολίτρων)· ὁ ἀριθμὸς τῶν κορμῶν τῶν δένδρων 21,000, τῶν ὁποίων τὸ μήκος κατὰ μέσον ὄρον 10¾ μέτρα τὸ δὲ πάχος ½ μέτρα. Ὅστε ὁ ὅλος ὄγκος τῆς γιγαντιαίας ταύτης σχεδίας ἀνέρχεται εἰς 74,666 κυβικὰ μέτρα.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΑΒΗΣΣΙΝΙΑ.

Αίαν ενδιαφέρουσαι είνε αί περιγραφαι τών εν Αβησσινία ηδών υπό τού καρδινάλιου Μασσάνα, όστις έπι τεσσαρακονταετιαν δλην εξησεν εν Αβησσινία ως Ιεραπόστολος και εγνώρισε τά ηθη και έθιμα τής χώρας ως ουδεις άλλος μέχρι τούδε. Ίδια ενδιαφέρουσαι είνε αί αφορώσαι εις τας γυναίκας τής Αβησσινίας. Αί γυναίκες τής χώρας ταύτης, και αί δυσμορφοι ακόμη, είναι λίαν συμπαθητικά, οί όφθαλμοί και έν γενει το πρόσωπον των εκφράζει αγαθήτητα ψυχής, ή φωνή των είναι ευάρεστος και γλυκειά, τό δε βάδιμά των μεγαλοπρεπές. Ούσαι έν φύσει σωφραι και γλυκύθυμοι άγνοοίσι παντελώς τί έστι μήσος. Οίχ ήττον ζώως παρουσιάζονται ένίοτε παραδείγματα εκδικητικής φύσεως παρά τας γυναίκας. Ο άνω μνημονευεις Ιεραπόστολος διηγείται τό εξής: Χήρα τις Αβησσινίς, μήτηρ δεκαεταρατούς κορασίου, είχε προθή εις δεύτερον γάμον, ό δε άνθρ αυτής μετεχειρίζετο αυτήν βασιλίσως, τούθ' όπερ έν Αβησσινία συμβαίνει συνηκότα. Ημέραν τινά επιστρέψασα εκ πολυμύθου εργασίας καταπεποιημένη εις τήν οικίαν έδαρη άνηλεώς υπό τού βαρβάρου συζύγου της. Η δυστυχής γυνή, κατάκορος τού τάλαιπώρου βίου, έλαβεν έν τής όδου μέγαν τινά λίθον και παρεκάλεσε τόν άνδρα της, να τή συντρέψη τό κρανίον, ό δε απάνθρωπος εκείνος εξεπλήρωσεν άμέσως τήν επιθυμίαν της ταύτης, μεθ' ό έδικάσθη και κατεδικάσθη εις όμοιον θάνατον. Κατά τό δικαίον τής εκδικήσεως τού φόνου, ώφειλε να εκτελέση τήν ποιήν ή θυγάτηρ τής φονευθείσης. Οί συγγενείς τού φονέως προσέφεραν εις τό κοράσιον 500 δολάρια, όπως συγχωρήση αυτόν και τώ δωρήση τήν ζωήν, τό κοράσιον όμως απέκρουσε τήν προσφοράν. Έπι παρουσία της έδέθη ό καιούργος μητριεύς και εξήλωθη επί τού έδάφους, ή δε κόρη λαβούσα τόν αυτόν εκείνον λίθον, δι' ου είχε φονευθή ή μήτηρ της, συνέτριψεν αυτόν τό κρανίον. Αί γυναίκες τών ευτέρων Αβησσινίων κατοικοῦσι χωρισμέναι από τών συζύγων αυτών εις ιδιαίτερα διαμύτια, και ουδέοις εργάζονται. Έν εκάστη πλουσία οικία ύπαρχει εις επιστάτης, όστις φροντίζει περί πάντων τών αναγκαίων, ούτως ώστε ή γυνή μνει παντελώς άμεριμος. Τά τέκνα της παραδίδει εις τας τροφούς, αυτή δε ύμλει και αστειεύεται μετά τών θεραπειών και τών φίλων γυναικών τών γειτόνων, γελεί, άδει, πίνει και — μεθύσκειται. Οσάκις εξέρχεται τής οικίας, ό σκοπός αυτής είνε πάντοτε να επισκεφθή φίλην τινά ή να παρευρεθί εις τινα θρησκευτικήν τελετήν· ουδέποτε όμως επιτρέπεται αυτή να κατήξη τό έδαφος και διά τούτο όχεται κατά τας έξόδους αυτής επί ημίονου, όν έλκει από τού χαλινοῦ δούλης τις, ένώ έτερος δούλος καλύπτει τήν δέσποιναν με τό άλεξήλιον. Ο σύζυγος συνήθως γευματίζει και δειπνεί μόνος, σπανιώτατα δε παρά τή σύζυγόν του, τούθ' όπερ αναγγέλλει αυτή επισήμως διά τινος υπέρρετου, ίνα ή γυνή προσθάση εγκαίρως να καλλωπισθί και ν' άλειφθί με ευοσμια άρώματα. Αλλά και τών ευτέρων τούτων γυναικών ή τύχη έν συνόλω θεωρουμένη δεν είναι καλλίτερα τής τών γυναικών πτωχοτέρων τάξεων, ή δε μόνη διαφορά συνίσταται έν τούτω, ότι τών ευτέρων αί γυναίκες ουδέποτε εργάζονται, κατά τά λοιπά όμως είναι δούλαι, όπως πάσαι έν γενει αί γυναίκες τών Αβησσινίων, και τύπτονται πολλάκις άνηλεώς υπό τού δεσπότου συζύγου των διά δερμακτινου ιμάντος, καλουμένου

κορμπόν. Έπό τήν έποψιν ταύτην επικρατεί πληρεστάτη αυθαίρεσι προά τής Αβησσινίως, αί δε γυναίκες, μέχρις αιματώσεως μαστιγούμεναι, ούτε καν τολμώσι να εκφέρωσι τό ελάχιστον παράπονον. Η τύχη τής γυναικός είνε δυστυχώς τοιαυτη πανταχού κατα τό άλλον και ήττον: νλ υποφέρει και να υπομένη ήσυχως τό αναπόφευκτον. Αί γυναίκες συνεθίζουσι να κοσμώνται με άργυρό και χρυσά κοσμήματα, τί όποια πολλάκις ζυγίζουσι λίτρας βίας και καλύπτουσι ολοκληρως σχεδόν τό σώμα. Εκτός δε τούτου εκείναι, αλίνας έχουσι τό χρώμα τού δερμάτος όλιγον τι ανοικτότερον τού συνηθους, ποικίλλουσι τά σώματα των δι' ανεξελείπτων εικόνων, τας όποιας εκτελούσι κεντούσαι τό δερμα δια βελονών και ειτα αλείφουσι τά στίγματα ταῦτα διχ φυτικών κεχρωματισμένων χυμών. Τά ανεξίτηλα ταῦτα τού δερμάτος ποικίλματα παριστάσι συνηθως σταυρούς, περιβαλλομένους υπό ώραιών άρχιουργημάτων και άνθείων, θεωρουνται δε παρά τας Αβησσινίως ως τά ώραύτητα κοσμήματα τών γυναικών. Οσάκις αί πλούσιαι γυναίκες επισκεπτόνται άλληλας, ή συνδιάλεξι αυτών περιτρέφεται κυρίως περί τά κοσμήματα ταῦτα τού δερμάτος των, τά όποια επιδεικνύουσι μεθ' υπερφανίας, θαυμάζουσαι τήν ώραιότητα τών σχημάτων και τή λαμπρότητα τών χρωμάτων. Οί άνδρες είναι λίαν ζηλότυποι και έν τή ζηλοτυπία των πολύ επικίνδυνοι. Όταν άνθρ τις συλλάβη τήν ελάχιστην ύποψιαν κατά τής γυναικός του, θέτει αυτήν άμέσως υπό τήν ιδιαίτερα επίβλεψιν δούλου τινος, τούθ' όπερ ή γυνή θεωρεί ως μεγάλην τιμήν, διότι αισθάνεται ότι αγαπώνται υπό τού άνδρός αυτής και ή άπίστεία της δεν τή είνε αδιάφορος. Η δαισιδαμονία παρά τας Αβησσινίως είναι εκτάκτως μεγάλη. Όταν τά πρώτα τέκνα γυναικός τινος αποθάνωσι, θεωρείται μετα βεβαιότητος ως αίτια τού θανάτου τό „βάσκανον βλέμμα“ τής μητρός. Διά τούτο άμα ως γεννηθή τό παιδίον παραδίδεται άμέσως εις τινα τροφόν, ίνα μη όφθί υπό τής μητρός. μόλις δε έν ηλικία ένδεκα ετών επαναφέρεται προς τήν μητέρα. Τό φοβερώτατον δε είνε, ότι άμέσως μετά τήν γέννησιν τού παιδιου, αποκόπτονται μικρά τεμάχια από τών ώτων του, τά όποια ή μήτηρ όφειλε να φάγη! Η δυστυχής μήτηρ, όπως καταπή τό τεμάχια ταῦτα, θέτει αυτά έντός άρτου. Ο βίος τών γυναικών παρά τας κατωτέρας τάξεις είνε ό,τι έλεινών και άξιοδάκρυτον. Η γυνή εκτελεί βίας τας πολυμύθους εργασίας οῦ μόνον έν τώ οικω αλλά και έν τοις άγροσι· ή τροφή αυτής είναι πάντοτε ξηρός άρτος, ή άμοιβή αυτής είναι μαστιγώσεις εκ μέρους τού άνδρός, και έν γενει ό βίος της είνε αδλιώτερος ή ό τών κυνών. Καθ' έκαστον δε πάσχα λαμβάνει ως δώρον παρά τού άνδρός της έν νέον φόρεμα. Συχνότατα συμβαίνουσι έν Αβησσινία αυτοκτονία γυναικών τών κατωτέρων τάξεων, πάντοτε δε ή αυτοκτονία γίνεται δι' απαγχονίσεως. — Τοιαυτη αυτοκτονία είναι λίαν ευάρεστος εις τόν σύζυγον τής δυστυχούς γυναικός, διότι τό σχοινίον, δι' ου άπηγχονίσθη ή τάλαιπώρος γυνή, χρησιμεύει ως φυλακήσιν, έχον τήν θαυματουργόν δύναμιν ν' αποδιώκη τά πονηρά πνεύματα. Προς τόν σκοπόν τούτον κόπτεται τό σχοινίον εις μικρά τεμάχια, τά όποια πωλούνται υπό τού άνδρός εις μεγάλας τιμάς.

α. Ν. Τ. εις Αθήνας. Άνεγνώμεν τό φλογεράτων όρθρον σας με τας θερμάς ιδέας και τό θερμίν σας ύφος. Αν το αναγνώσετε κατά τόν προσεχή χειμώνα, θα έννοήσετε εύκόλως διατι δεν τό δημοσιεύομεν. Ένταῦθα ό καύσων είνε μέτριος. — κ. Κ. Π. εις Αθήνας. Και ή ιδιική σας εμπνευσίς είνε άγαν θερμή. — κ. Σ. Α. έν * Σας συνιστώμεν βδέλλας ε τή ριζούτια και ταξειδιον εις τόν βόρειον πόλον. — κ. Μ. έν Κερ. Τό perdonare έν τώ στιχω τού Δάντου, „Amor che a nullo amato amar perdona“ ίσοδυναμεί προς τό γαλλικόν dispenser, ώστε ό στιχος σημαίνει ότι: ό έρωσ ουδένα αγαπώμενον απαλλάσσει (τής ανάγκης) τού ανταγαπίν, τούτ' εστιν έν άλλαις λέξεσιν, ότι πās άνθρωπος, αληθώς αγαπώμενος, δεν δύναται να μη ανταγαπήσθ εκείνον, υπό τού όποιου αγαπάται. Η εξήγησις αυτή συμφωνεί πληροστάτα προς τους έπομένους στιχους (mi prese del costui piacer si forte, che, come vedi, ancor non m'abbandona). Άλλως τε ή ιδέα είνε όλως ατομική (του Δάντου). — κ. Τ. Σ. εις . . . Περί τού έν λόγω ζητήματος θα δημοσιεύσωμεν μετά τινας αριθμούς εμπριθέστατον άρθρον έν τή „Κλεισθ“. — κ. Π. Σ και Α. Σ. εις Αλεξάνδρειαν. * Ελήφθησαν και σ'ς ευχαριστούμεν. — κ. Κ. Μ. Η. εις Λιβερπουλήν. Σας ενεγράφαμεν και τά τεύχη απεστάλησαν. — κ. Μ. Φ. εις Μεσία. Άπεστάλησαν. — κ. Ι. Γ. εις Βρολίαν. Σας ευχαριστούμεν θερμώς διά τας τόσον κολεκτιβικές υπέρ τής „Κλεισθς“ μας εκφράσεις σας. Τά μέχρι τούδε εκδεδομένα τεύχη απεστάλησαν ήμιν το δε τίμημα ελήφθη. — κ. Κ. Γ. εις Πάρι. Ελήφθησαν και σ'ς ευχαριστούμεν διά τήν φιλικήν φροντίδα. — κ. Γ. Β. εις Ρόδον. Εσημειώσαμεν και θα φροντισώμεν. — κ. Ι. Ζ. εις Βατούμ. Η τελευτία επιστολή σας ελήφθη και σ'ς ευχαριστούμεν. — κ. Ν. Β. εις Ζαγαζία. Ενεγράφαμεν και τόν νέον συνδρομητήν και σ'ς ευχριστούμεν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ο πύργος τού Έφφέλ, μετά τής προσωπογραφίας τού αρχιμηχανικού — Η περί βελτιώσεως τού Ιερού ήμῶν κλήρου μέριμνα Προς τό σεβαστόν προεδρείον τού έν Αθήναις, Συλλόγου „ή Αναπλάσις“ υπό Γρηγορίου Γάγου, Αρχιμανδρίτου. — Γγεινή. Η ώφέλεια τής κολυμβητικής. — Ο Δάιμων. Διήγημα υπό Ι. Γ. Κρασοβερου (συνέχεια). — Μινιακοδήχη, ήτοι έρμηνεία τών εικόνων. — Βουκίλια. (Συμβολαί διά τούς κολυμβώντας. — Η επίδρασις τής γυμναστικής επί τής αναπτύξεως τού σώματος. — Άνεσπερος ήμερα. — Επιστοποι μύρμηκες. — Ολιγολογία. — Βιομηχανικαί σχολαί άπόρων παιδών έν Αμερικη. — Επιστήμη και Καλλιτεχνία. (Coriaria thymifolia. — Άνεύρεσις χειρογράφων Γαλβάνη περί ηλεκτρισμού. — Τό τηλεσκόπιον τού Lick. — Τό βαρυμετάττον βιβλίον τού κόσμου. — Κρίσις τού Τουργενιέφ περί τής Sarah Bernhardt. — Τά βακτηρία τού γήρατος ήτοι ή λύσις τού ζητήματος τής άθανασίας.) — Βιβλιοθήκη. — Αί γυναίκες έν Αβησσινία. — Μικρά Αλληλογραφία. ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ο αρχιμηχανικός Έφφέλ (έν σελ. 161). — Ο κεντρικός δόλος (Dôme) τής έν Παρισίους πυγκοσμίου εκθέσεως (έν σελ. 165). — Ο πύργος τού Έφφέλ (Eiffel) (έν σελ. 169). — Γραντανία σχεδία (έν σελ. 172).